Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 12 ta' April 2018
(OR. en)

7877/18

Fajl Interistituzzjonali:
2018/0089 (COD)

CONSOM 102
MI 247
ENT 66
JUSTCIV 86
DENLEG 29
CODEC 523
IA 93

PROPOSTA

minn:	Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmat mis-Sur Jordi AYET PUIGARNAU, Direttur
data meta waslet:	12 ta' April 2018
lil:	Is-Sur Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2018) 184 final
Suġġett:	Proposta għal DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL dwar l-azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi, u li tħassar id-Direttiva 2009/22/KE

Id-delegazzjonijiet għandhom isibu mehmuż id-dokument COM(2018) 184 final.

Mehmuż: COM(2018) 184 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 11.4.2018
COM(2018) 184 final

2018/0089 (COD)

Proposta għal

DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar l-azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi, u li tħassar id-Direttiva 2009/22/KE

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

{SWD(2018) 96 final} - {SWD(2018) 98 final}

MT

MT

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1. KUNTEST TAL-PROPOSTA

• Raġunijiet u objettivi tal-proposta

L-infurzar effettiv tar-regoli tal-UE huwa importanti għall-Ewropej u jaffettwa l-ħajja ta' kuljum tagħhom. Huwa għalhekk li tenħtieġ sistema ta' infurzar b'saħħitha, effiċjenti u effettiva li tiżgura li l-Istati Membri japplikaw, jimplimentaw u jinfurzaw bis-sħiħ id-dritt tal-UE u jipprovdu rimedju xieraq għaċ-ċittadini.

F'dan il-kuntest, din il-proposta għandha l-għan li timmodernizza u tissostitwixxi d-Direttiva 2009/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-23 ta' April 2009 dwar inġunzjonijiet għall-protezzjoni tal-interessi tal-konsumaturi[1] ("id-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet"). Qed tiġi ppreżentata flimkien mal-proposta dwar emendi mmirati f'erba' Direttivi tal-UE dwar il-liġi tal-konsumatur[2] bħala parti minn "Patt Ġdid għall-Konsumaturi"[3], li kien inkluż fil-Programm ta' Ħidma tal-Kummissjoni tal-2018[4], ħalli tittejjeb l-effettività tal-proċedura ta' inġunzjoni u tikkontribwixxi biex jiġu eliminati l-konsegwenzi tal-ksur tal-liġi tal-Unjoni li jaffettwa l-interessi kollettivi tal-konsumaturi.

Din il-proposta hija b'segwitu tal-Kontroll tal-Idoneità REFIT tal-liġi tal-UE dwar il-konsumatur u l-kummerċjalizzazzjoni, ippubblikat fit-23 ta' Mejju 2017 (minn issa 'l quddiem: "il-Kontroll tal-Idoneità")[5], li kopra wkoll id-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet, u b'segwitu għar-Rapport tal-Kummissjoni tal-25 ta' Jannar 2018 dwar l-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2013/396/UE[6] dwar prinċipji komuni għal mekkaniżmi ta' rimedju kollettiv ta' inġunzjoni u kumpensatorji fl-Istati Membri li jirrigwardaw il-ksur tad-drittijiet skont il-Liġi tal-Unjoni (minn issa 'l quddiem: "ir-Rapport dwar ir-Rimedju Kollettiv")[7].

Dawn l-evalwazzjonijiet urew li r-riskju ta' ksur tal-liġi tal-Unjoni li jaffettwa l-interessi kollettivi tal-konsumaturi qed jiżdied minħabba l-globalizzazzjoni ekonomika u d-diġitalizzazzjoni. Negozjanti li jiksru l-liġi tal-UE jistgħu jaffettwaw eluf jekk mhux miljuni ta' konsumaturi bl-istess reklamar qarrieqi jew klawżoli kuntrattwali standard inġusti f'għadd ta' setturi ekonomiċi differenti. Fid-dawl taż-żieda fil-kummerċ transfruntier u tal-istrateġiji kummerċjali li jkopru l-UE kollha, dan il-ksur qed jolqot dejjem aktar konsumaturi f'iżjed minn Stat Membru wieħed. Barra minn hekk, ir-Rapport dwar ir-Rimedju Kollettiv wera li għadd ta' Stati Membri għadhom mhux qed jipprovdu għal mekkaniżmi ta' rimedju

---

1 ĠU L 110, 1.5.2009, p. 30-36.

2 COM(2018) 185, Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda id-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993, id-Direttiva 98/6/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, id-Direttiva 2005/29/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill f'dak li għandu x'jaqsam mal-infurzar aħjar u l-immodernizzar tar-regoli tal-UE dwar il-protezzjoni tal-konsumatur.

3 Ara d-Diskors dwar l-Istat tal-Unjoni u l-Ittra ta' Intenzjoni lill-President tal-Kunsill u tal-PE, disponibbli fuq: https://ec.europa.eu/commission/state-union-2017_mt.

4 COM(2017) 650 final.

5 Il-Kontroll tal-Idoneità kopra d-Direttiva 93/13/KEE dwar il-Klawżoli Kuntrattwali Inġusti, id-Direttiva 1999/44/KE dwar il-Bejgħ u l-Garanziji lill-Konsumaturi, id-Direttiva 98/6/KE dwar l-Indikazzjoni tal-Prezzijiet, id-Direttiva 2005/29/KE dwar il-Prattiċi Kummerċjali Żleali u d-Direttiva 2009/22/KE dwar l-Inġunzjonijiet. Ara r-riżultati f'SWD (2017) 208 final u f'SWD(2017) 209 final, tat-23.5.2017, disponibbli fuq: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=59332.

6 ĠU L 201/60, 26.7.2013.

7 COM(2018) 40 final.

kumpensatorju kollettiv imfassla apposta għal sitwazzjonijiet ta' dannu tal-massa. Ir-Rapport iddikjara l-intenzjoni tal-Kummissjoni li ssegwi l-valutazzjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-2013 b'enfasi partikolari fuq it-tisħiħ tar-rimedju għall-konsumaturi u l-aspetti tal-infurzar tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet.

Sa mill-1998, meta ġiet adottata l-ewwel Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet[8], dan l-istrument tal-UE għamilha possibbli li entitajiet kwalifikati maħtura mill-Istati Membri, bħal organizzazzjonijiet tal-konsumatur jew korpi pubbliċi indipendenti, iressqu azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi bil-għan ewlieni li jintemm kemm il-ksur domestiku kif ukoll dak transfruntier tal-liġijiet tal-konsumatur tal-UE elenkati fl-Anness I tiegħu. Id-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet ġiet ikkodifikata bid-Direttiva 2009/22/KE, li tinsab fis-seħħ attwalment. Hija ġiet emendata l-aħħar bir-Regolament (UE) 2018/302 dwar l-imblukkar ġeografiku[9] sabiex dak ir-Regolament jiġi inkluż fl-Anness I.

Ir-rapporti tal-Kummissjoni tal-2008 u tal-2012 dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva tal-Inġunzjoni u l-Kontroll tal-Idoneità 2016–2017 ikkonfermaw l-importanza tad-Direttiva. Madankollu, il-Kontroll tal-Idoneità kkonkluda li kellha nuqqasijiet konsiderevoli li jekk ma jiġux indirizzati se jkomplu jfixklu l-effikaċja sħiħa tagħha u jwasslu biex ma tintużax biżżejjed. Anki f'dawk l-Istati Membri fejn l-inġunzjonijiet jitqiesu li huma effettivi u jintużaw ħafna, il-potenzjal tad-Direttiva mhuwiex sfruttat bis-sħiħ minħabba għadd ta' elementi li hija ma tindirizzax biżżejjed. In-nuqqasijiet prinċipali huma l-kamp ta' applikazzjoni limitat tagħha, l-effetti limitati tad-deċiżjonijiet tal-inġunzjonjiet fuq ir-rimedju għall-konsumaturi li jkunu ġarrbu dannu u l-kost u t-tul tal-proċedura (ara t-Taqsima 3 għal ħarsa ġenerali lejn ir-riżultati).

Il-ħtieġa għal azzjoni tal-UE dwar ir-rimedju kollettiv ġiet identifikata wkoll mill-Parlament Ewropew. Fir-Riżoluzzjoni tiegħu tal-2012 'Lejn Approċċ Ewropew Koerenti għar-Rimedju Kollettiv"[10], il-Parlament Ewropew enfasizza l-ħtieġa ta' approċċ orizzontali għar-rimedju kollettiv fl-UE, b'enfasi fuq il-ksur tad-drittijiet tal-konsumaturi, abbażi ta' sett komuni ta' prinċipji li jirrispetta t-tradizzjonijiet legali nazzjonali u jipprovdi salvagwardji biex tiġi evitata litigazzjoni abbużiva. Ir-riżoluzzjoni tenfasizza l-benefiċċji possibbli tal-azzjonijiet ġudizzjarji kollettivi f'termini ta' kostijiet aktar baxxi u ċertezza ġuridika ikbar għall-atturi, il-konvenuti u s-sistema ġudizzjarja billi tkun evitata litigazzjoni parallela ta' pretensjonijiet li jkunu simili. Fir-Rakkomandazzjoni tiegħu tal-2017 lill-Kunsill u lill-Kummissjoni wara l-inkjesta dwar il-kejl tal-emissjonijiet fis-settur awtomobilistiku[11], il-Parlament Ewropew stieden lill-Kummissjoni biex tipproponi leġiżlazzjoni dwar sistema armonizzata ta' rimedju kollettiv għall-konsumaturi tal-UE, abbażi tal-aħjar prassi fi ħdan u barra l-UE. Din ittemm is-sitwazzjoni attwali fejn il-konsumaturi ma għandhomx protezzjoni f'ħafna Stati Membri li ma jippermettulhomx jinfurzaw id-drittijiet tagħhom b'mod kollettiv. Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew ukoll ilu jappoġġja l-azzjoni tal-UE dwar ir-rimedju kollettiv għal għexieren ta' snin u appella għal leġiżlazzjoni fl-opinjoni tiegħu dwar ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tal-2013, fejn enfasizza l-importanza tar-rimedju kollettiv kemm inġuntiv kif ukoll kumpensatorju.

---

8 ĠU L 166, 11.6.98, p. 51.

9 Ir-Regolament (UE) 2018/302 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-28 ta' Frar 2018 dwar l-indirizzar tal-imblukkar ġeografiku mhux ġustifikat u forom oħrajn ta' diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità, tal-post tar-residenza jew tal-post tal-istabbiliment tal-klijenti fi ħdan is-suq intern u li jemenda r-Regolamenti (KE) Nru 2006/2004 u (UE) 2017/2394 u d-Direttiva 2009/22/KE, ĠU L 60 I, 2.3.2018, p. 1.

10 2011/2089(INI).

11 2016/2908(RSP).

Din il-proposta tindirizza dawk il-problemi identifikati li jxekklu l-applikazzjoni effettiva u effiċjenti tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet attwali.

Kollox ma' kollox il-proposta qed timmira lejn:

- **Kamp ta' applikazzjoni -** Il-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva se jiġi estiż biex ikopri strumenti oħra orizzontali u strumenti tal-UE speċifiċi għas-settur rilevanti għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi f'setturi ekonomiċi differenti bħalma huma s-servizzi finanzjarji, tal-enerġija, tat-telekomunikazzjoni, tas-saħħa u tal-ambjent. Din l-emenda tagħmel il-proċedura aktar reattiva għal spettru wiesa' ta' ksur f'setturi ekonomiċi fejn il-prattiki illegali tan-negozjanti jistgħu jaffettwaw għadd kbir ta' konsumaturi.

- **Azzjonijiet rappreżentattivi minn entitajiet kwalifikati** — Il-proposta hija bbażata fuq l-approċċ tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet attwali li tippermetti lil "entitajiet kwalifikati" maħtura mill-Istati Membri jressqu azzjonijiet rappreżentattivi. Skont il-proposta, dawn l-entitajiet kwalifikati se jkollhom jissodisfaw kriterji minimi ta' reputazzjoni (iridu jkunu stabbiliti b'mod korrett, ikunu mingħajr skop ta' qligħ u jkollhom interess leġittimu f'li jiżguraw il-konformità mal-liġi rilevanti tal-UE). Għal azzjonijiet kompensatorji ta' rimedju kollettiv, l-entitajiet kwalifikati jkunu obbligati wkoll jiżvelaw lill-qrati jew lill-awtoritajiet amministrattivi l-kapaċità finanzjarja tagħhom u l-oriġini tal-fondi biex isostnu l-azzjoni tagħhom. Il-qrati u l-awtoritajiet amministrattivi se jingħataw is-setgħa li jivvalutaw l-arranġamenti ta' finanzjament minn partijiet terzi.

- **L-effiċjenza tal-proċedura** - Il-proposta se tkun teħtieġ lill-Istati Membri jiżguraw "il-ħeffa dovuta" tal-proċeduri u biex jevitaw li l-ispejjeż proċedurali jkunu ta' ostakolu finanzjarju biex jinġiebu azzjonijiet rappreżentattivi. Il-konsumaturi se jkunu infurmati kif xieraq dwar ir-riżultat tal-azzjonijiet rappreżentattivi u kif se jibbenefikaw minnhom. Il-proposta tippromwovi wkoll soluzzjonijiet extraġudizzjarji kollettivi, soġġetti għall-iskrutinju tal-qorti jew ta' awtorità amministrattiva. Id-deċiżjonijiet finali ta' qorti jew ta' awtorità li jistabbilixxu li negozjant ikun kiser il-liġi se jkunu prova inkontestabbli fl-azzjonijiet ta' rimedju (fi ħdan l-istess Stat Membru) jew preżunzjoni konfutabbli tal-ksur (għal kawżi mressqa fi Stat Membru ieħor).

- **Rimedju ta' inġunzjoni u kumpensatorju** — Il-proposta se tippermetti lil entitajiet kwalifikati jressqu azzjonijiet rappreżentattivi li jitolbu tipi differenti ta' miżuri kif xieraq, skont iċ-ċirkostanzi tal-każ. Dawn jinkludu miżuri ta' waqfien interim jew definittiv u jipprojbixxu prattika ta' negozjant, jekk din titqies li qed tikser il-liġi, u miżuri li jwaqqfu l-effetti tal-ksur milli jkomplu. Tal-aħħar jistgħu jinkludu ordnijiet ta' rimedju u deċiżjonijiet dikjaratorji li jistabbilixxu r-responsabbiltà tan-negozjant lejn konsumaturi li jkunu sofrew danni minħabba l-ksur.

Bħala regola, l-entitajiet kwalifikati jenħtieġ li jkunu intitolati jressqu azzjonijiet rappreżentattivi li jitolbu ordni ta' rimedju li tobbliga lin-negozjant jipprovdi, fost l-oħrajn, kumpens, tiswija, sostituzzjoni, tnaqqis fil-prezz, terminazzjoni tal-kuntratt jew rimborż tal-prezz imħallas, kif xieraq.

Madankollu huwa neċessarju wkoll li tingħata flessibilità lill-Istati Membri f'każijiet fejn il-kwantifikazzjoni tad-dannu lill-konsumaturi konċernati minn azzjoni rappreżentattiva tkun kumplessa minħabba l-karatteristiċi tad-dannu individwali tagħhom. F'dawn il-każijiet, l-Istati Membri se jkollhom il-possibbiltà jagħtu s-setgħa lill-qrati jew lill-awtoritajiet amministrattivi li jiddeċiedu jekk joħorġux, minflok ordni ta' rimedju, deċiżjoni dikjaratorja dwar ir-responsabilità tan-negozjant lejn il-konsumaturi li jkunu sofrew danni minħabba ksur tal-liġi tal-Unjoni, li tkun tista' tiġi invokata direttament f'azzjonijiet ta' rimedju sussegwenti.

Din il-flessibbiltà, madankollu jenħtieġ li ma tkunx disponibbli f'tipi speċifiċi ta' każijiet li huma partikolarment prevalenti f'sitwazzjonijiet B2C ta' dannu tal-massa. L-ewwel tip jinkludi każijiet fejn il-konsumaturi konċernati mill-istess prattika jkunu identifikabbli u l-konsumaturi sofrew dannu komparabbli f'dak li għandu x'jaqsam ma' perjodu ta' żmien jew ma' xiri, bħal fil-każ ta' kuntratti tal-konsumatur fit-tul. It-tieni tip jirrigwarda "każijiet ta' valur baxx" fejn għadd ta' konsumaturi jkunu sofrew telf ta' ammont tant żgħir li jkun sproporzjonat jew imprattikabbli li jingħata lura rimedju lill-konsumaturi. Madankollu, in-negozjant li wettaq il-ksur jenħtieġ li jikkumpensa għad-danni kkawżati. Ir-rimedju jenħtieġ għaldaqstant li jkun intiż għal skop pubbliku li jservi l-interessi kollettivi tal-konsumaturi.

- Din il-proposta tilħaq bilanċ bejn **il-faċilitazzjoni tal-aċċess għall-ġustizzja biex jkunu salvagwardjati l-interessi tal-konsumaturi u tiżgura salvagwardji adegwati kontra l-litigazzjoni abbużiva**. Il-mudell propost ta' azzjoni rappreżentattiva, li fi ħdanu entitajiet kwalifikati jridu jinħatru mill-Istati Membri abbażi ta' kriterji minimi ta' reputazzjoni, huwa salvagwardja qawwija kontra azzjonijiet frivoli. Stati Membri oħra jew il-Kummissjoni se jkunu jistgħu jqajmu tħassib kontra entitajiet kwalifikati li jkollhom status fi Stati Membri oħra. Fl-azzjonijiet ta' rimedju, l-entitajiet kwalifikati jridu jkunu trasparenti dwar is-sors ta' finanzjament tagħhom sabiex jippermettu lill-qorti jew lill-awtorità amministrattiva tiżgura li ma hemmx konflitt ta' interess jew riskji ta' abbuż f'każ partikolari. Barra minn hekk, jekk azzjoni rappreżentattiva tintemm f'soluzzjoni, il-qorti jew l-awtorità se jiskrutinjaw il-legalità u l-imparzjalità ta' dak l-eżitu biex jiġi żgurat li jkunu tqiesu l-interessi tal-partijiet kollha involuti.

- **Konsistenza mad-dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam ta' politika**

Din il-proposta tqis ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tal-11 ta' Ġunju 2013 dwar prinċipji komuni għal mekkaniżmi ta' rimedju kollettiv ta' inġunzjoni u kumpensatorji fl-Istati Membri li jirrigwardaw il-ksur tad-drittijiet skont il-Liġi tal-Unjoni (2013/396/UE)[12]. Dik ir-Rakkomandazzjoni tistipula sett ta' prinċipji komuni għall-mekkaniżmi ta' rimedju kollettiv, inklużi azzjonijiet rappreżentattivi għal ħelsien inġuntiv u kumpensatorju, li jenħtieġ li japplika għal kull ksur tal-liġi tal-Unjoni fl-oqsma politiċi kollha. Il-prinċipji fir-Rakkomandazzjoni huma awtonomi u din il-proposta ma tirriproduċix l-elementi proċedurali kollha li jindirizzaw il-prinċipji. Din il-proposta tirregola biss ċerti aspetti ewlenin li huma meħtieġa għall-istabbiliment ta' qafas, ħaġa li trid tiġi kkumplementata b'regoli speċifiċi ta' proċedura fuq livell nazzjonali. Xi elementi proċedurali mir-Rakkomandazzjoni mhumiex riprodotti f'din il-proposta minħabba l-ambitu iktar immirat tagħha, li hija limitata għal ksur li jista' jaffettwa l-interessi kollettivi tal-konsumaturi, u l-fatturi preeżistenti f'azzjoni rappreżentattiva tal-mudell fid-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet attwali.

Din il-proposta tqis ir-reviżjoni adottata dan l-aħħar tar-Regolament dwar il-Kooperazzjoni fil-Protezzjoni tal-Konsumatur (CPC)[13]. Filwaqt li r-Regolament CPC rivedut jappoġġja l-infurzar pubbliku, din il-proposta ssaħħaħ l-infurzar privat. Skont il-pożizzjoni li l-Kummissjoni ilha li ħadet u li hija appoġġjata mill-Parlament Ewropew[14], l-infurzar privat għandu jkun indipendenti u jikkumplimenta l-infurzar pubbliku. Għall-infurzar pubbliku, ir-

[12] ĠU L 201/60, 26.7.2013.

[13] Ir-Regolament (UE) 2017/2394 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2017 dwar il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali responsabbli għall-infurzar tal-liġijiet tal-protezzjoni tal-konsumaturi u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 2006/2004, ĠU L 345, 27.12.2017.

[14] Ir-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tat-2 ta' Frar 2012 dwar 'Lejn Approċċ Ewropew Keoerenti għar-Rimedju Kollettiv' (2011/2089(INI)); Ir-Rakkomandazzjoni tal-Parlament Ewropew tal-4 ta' April 2017 lill-Kunsill u lill-Kummissjoni wara l-inkjesta dwar il-kejl tal-emissjonijiet fis-settur awtomobilistiku (2016/2908 (RSP)).

Regolament CPC jistabbilixxi l-bażi għall-ħidma konġunta tal-awtoritajiet nazzjonali tal-protezzjoni tal-konsumatur biex jindirizzaw il-ksur transfruntier. Ir-reviżjoni tiegħu se tagħmel l-infurzar pubbliku transfruntier aktar effettiv u se tagħti lill-awtoritajiet nazzjonali rilevanti sett uniformi ta' setgħat biex jaħdmu flimkien b'mod aktar effettiv kontra każijiet ta' ksur mifruxa, inkluż billi jadottaw miżuri interim biex jiġi evitat ir-riskju ta' dannu serju għall-interessi kollettivi tal-konsumaturi u biex jitwaqqaf jew jiġi pprojbit il-ksur kopert minn dan ir-Regolament. Tippermetti wkoll lill-Kummissjoni Ewropea biex tniedi u tikkoordina l-azzjonijiet ta' infurzar komuni biex jiġi indirizzat ksur li jkun mifrux mal-UE kollha. Fuq kollox, ir-Regolament rivedut ma introduċiex dritt għal rimedju għall-benefiċċju tal-konsumaturi li jkunu sofrew danni minn ksur transfruntier jew anke minn ksur mifrux mal-UE kollha. L-infurzaturi pubbliċi jistgħu biss jirċievu jew ifittxu impenji volontarji ta' rimedju mingħand in-negozjant biex jirrimedja d-dannu kkawżat lill-konsumaturi mill-ksur kopert mir-Regolament, mingħajr preġudizzju għad-dritt tal-konsumaturi li jfittxu rimedju permezz ta' mezzi xierqa[15]. Madankollu, waqt in-negozjati tar-Regolament ġiet rikonoxxuta l-ħtieġa għal miżuri qawwija ta' infurzar privat li jikkumplimentaw l-infurzar pubbliku. Din il-proposta qed tintroduċi miżuri speċifiċi relatati mar-rimedju individwali u kollettiv għall-konsumaturi.

Din il-proposta tqies il-miżuri eżistenti fil-livell tal-UE dwar ir-rimedju individwali, b'mod partikolari d-Direttiva dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim tal-konsumaturi (ADR)[16], li tiżgura li l-konsumaturi tal-UE jkollhom aċċess għal sistemi ta' riżoluzzjoni tat-tilwim barra mill-qorti ta' kwalità kemm għal tilwim kuntrattwali domestiku kif ukoll transfruntier. L-Istati Membri huma mħeġġa wkoll jiżguraw li jkunu disponibbli skemi ADR. Pjattaforma għal soluzzjoni onlajn tat-tilwim stabbilita mill-Kummissjoni[17] tgħin ukoll lill-konsumaturi u lin-negozjanti jsolvu t-tilwim domestiku u transfruntier tagħhom dwar xiri onlajn ta' prodotti u servizzi bl-assistenza ta' entitajiet ADR. Il-leġiżlazzjoni ADR/ODR tal-2013 hija mfassla apposta għall-azzjonijiet ta' rimedju individwali, filwaqt li d-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet hija mmirata lejn l-azzjonijiet ta' rimedju mressqin minn entitajiet kwalifikati maħtura mill-Istati Membri biex jaġixxu fl-interess kollettiv tal-konsumaturi. Id-Direttiva tal-2013 dwar l-ADR tal-konsumaturi tgħid fil-premessa 27 tagħha li d-Direttiva jenħtieġ tkun mingħajr preġudizzju għall-Istati Membri li jżommu jew jintroduċu proċeduri ADR li jittrattaw b'mod konġunt ma' tilwim identiku jew simili bejn negozjant u bosta konsumaturi u li l-eżistenza ta' sistema effikaċi għal pretensjonijiet kollettivi u r-rikors faċli għall-ADR għandhom ikunu komplementari u ma għandhomx ikunu proċeduri reċiprokament esklussivi. Il-mekkaniżmi tal-liġi tal-Unjoni li jridu jintużaw mill-konsumaturi individwali biex jinfurzaw id-drittijiet tagħhom huma wkoll stabbiliti fi strumenti oħra, bħar-Regolament (UE) 2015/2421 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-16 ta' Diċembru 2015 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 861/2007 li jistabbilixxi Proċedura Ewropea għal Talbiet Żgħar u r-Regolament (KE) Nru 1896/2006 li joħloq proċedura għal ordni ta' ħlas Ewropea[18] u fid-Direttiva 2008/52/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2008 dwar ċerti aspetti ta' medjazzjoni f'materji ċivili u kummerċjali[19].

Flimkien mal-emendi li jinsabu fil-proposta l-oħra adottati bħala parti mill-pakkett tal-"Patt Ġdid għall-Konsumaturi", b'mod partikolari r-regoli li jsaħħu l-penali u li jintroduċu rimedji

15 Ir-Regolament (UE) 2017/2394, il-premessa 46 u l-Artikolu 9(4)(c).

16 Id-Direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, għat-tilwim tal-konsumaturi.

17 Disponibbli mill-15 ta' Frar 2016, abbażi tar-Regolament (UE) Nru 524/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2013 dwar is-soluzzjoni online għal tilwim mal-konsumaturi.

18 ĠU L 341, 24.12.2015, p. 1-13.

19 ĠU L 136, 24.5.2008, p. 3-8.

individwali għal konsumaturi li jsofru dannu minn prattiki kummerċjali inġusti, il-kombinament tal-emendi f'din il-proposta se jsaħħaħ il-konformità tan-negozjanti mar-regoli ta' protezzjoni tal-konsumatur applikabbli, jipprovdi lill-konsumaturi b'opportunitajiet ta' rimedju aħjar u b'hekk inaqqas id-detriment għall-konsumaturi.

- **Konsistenza ma' politiki oħra tal-Unjoni**

Il-proposta hija konsistenti u kompatibbli bis-sħiħ mal-politiki eżistenti tal-Unjoni. Hija tissupplimenta l-proċeduri ta' inġunzjoni u ta' rimedju disponibbli fl-istrumenti settorjali billi tintroduċi mekkaniżmu speċifiku ta' azzjoni rappreżentattiva jekk l-interessi kollettivi tal-konsumaturi jkunu ġarbu jew ikunu jistgħu jġarbu dannu. L-infurzar aħjar tal-strumenti tal-liġi tal-Unjoni koperti mill-kamp ta' applikazzjoni se, b'mod partikolari, jappoġġja l-istrateġiji dwar is-Suq Uniku Diġitali, l-Unjoni tas-Swieq Kapitali, l-Unjoni tal-Enerġija u l-Ekonomija Ċirkolari. F'konformità mal-Artikolu 11 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, il-proposta tintegra r-rekwiżiti tal-protezzjoni ambjentali, u hija konsistenti mal-Konvenzjoni ta' Aarhus dwar l-aċċess għall-informazzjoni, il-parteċipazzjoni pubblika fit-teħid ta' deċiżjonijiet u l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali[20].

Pereżempju, f'xenarju tat-tip Dieselgate, il-vittmi ta' prassi kummerċjali inġusti, bħal reklamar qarrieqi minn manifatturi tal-karozzi, se jkunu jistgħu jiksbu rimedji b'mod kollettiv permezz ta' azzjoni rappreżentattiva skont din il-proposta anke jekk il-qafas regolatorju tal-Unjoni għall-approvazzjoni tat-tip ta' vetturi mhuwiex kopert bħala tali fl-Anness I. Kumpens kollettiv bħal dan qabel ma kienx previst mil-liġi tal-Unjoni.

Din il-proposta jenħtieġ li titqies f'politiki oħra tal-Unjoni. Fl-2015, il-Kummissjoni ppreżentat proposta għal Att Ewropew dwar l-Aċċessibbiltà, li tirrikjedi li l-Istati Membri jiżguraw li korpi pubbliċi u entitajiet privati li jkollhom interess leġittimu jkunu jistgħu jieħdu azzjoni f'isem il-konsumaturi. Ladarba din il-proposta tiġi adottata mill-koleġiżlaturi, il-Kummissjoni se tippreżenta, kif xieraq, proposta biex tinkludi l-Att Ewropew dwar l-Aċċessibilità fil-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva. Fejn jiġi deċiż li huma rilevanti atti leġislattivi futuri tal-Unjoni għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi, din id-Direttiva għandha tiġi emendata b'mod li titqiegħed referenza fl-Anness I tagħha. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja l-proċess ta' hawn fuq u tevalwah fi żmien l-ewwel eżerċizzju ta' rappurtar, li għandu jivvaluta l-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva fid-dawl tal-iżviluppi kontinwi tas-swieq tal-konsumatur u tal-politika.

Din il-proposta ma tidduplikax ir-regoli settorjali eżistenti msemmija hawn fuq u ma taffettwax ir-regoli li jistabbilixxu rimedji kuntrattwali u mhux kuntrattwali għal ksur tal-liġi tal-Unjoni koperta mill-kamp ta' applikazzjoni.

Din il-proposta hija wkoll mingħajr preġudizzju għall-istrumenti eżistenti tal-UE tad-dritt internazzjonali privat, b'mod partikolari r-regoli relatati mal-ġuriżdizzjoni tal-qorti u l-liġijiet applikabbli.

---

[20] Ratifikata bid-Deċiżjoni tal-Kunsill 2005/370/KE tas-17 ta' Frar 2005 dwar il-konklużjoni, f'isem il-Komunità Ewropea, tal-Konvenzjoni dwar l-aċċess għall-informazzjoni, il-parteċipazzjoni pubblika fit-teħid ta' deċiżjonijiet u l-aċċess għall-ġustizzja fi kwistjonijiet ambjentali ĠU L 124, 17.5.2005, p. 1.

2. BAŻI ĠURIDIKA, SUSSIDJARJETÀ U PROPORZJONALITÀ

- **Bażi ġuridika**

Il-bażi ġuridika ta' din il-proposta, bħalma huwa fl-każ tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet attwali, huwa l-Artikolu 114 TFUE li jirreferi għalih l-Artikolu 169 tat-TFUE. L-għan tal-proposta huwa li, permezz li jinkiseb livell għoli ta' protezzjoni għall-konsumatur, tikkontribwixxi għall-funzjonament tajjeb tas-suq intern billi tiżgura li l-entitajiet kwalifikati jkunu jistgħu jibdew azzjonijiet rappreżentattivi mmirati lejn il-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi f'każ ta' ksur tal-liġi tal-Unjoni.

- **Sussidjarjetà**

L-iżvilupp ta' mekkaniżmu effettiv għal azzjoni rappreżentattiva għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi fl-Unjoni kollha, li jibni fuq il-karatteristiċi eżistenti tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet u jirrispetta t-tradizzjonijiet legali tal-Istati Membri, se jsaħħaħ il-fiduċja tal-konsumaturi fis-suq intern bl-imnut, inkluż fil-qasam tal-kummerċ elettroniku, u jinkoraġġixxi lin-negozji biex jikkonformaw mal-liġi tal-Unjoni. Azzjoni mill-Istati Membri weħidhom x'aktarx li twassal għal iżjed frammentazzjoni u dan allura jikkontribwixxi għal trattament mhux ugwali tal-konsumaturi u n-negozjanti fis-suq intern u joħloq livelli diverġenti ta' rimedji tal-konsumatur fl-UE. Azzjoni fil-livell tal-Unjoni, bħal dik proposta, jenħtieġ li tipprovdi lill-konsumaturi Ewropej kollha b'aktar protezzjoni permezz ta' azzjonijiet rappreżentattivi mmexxijin minn entitajiet kwalifikati u tippromwovi l-konformità fost in-negozji, u b'hekk iżżid l-iskambju ta' prodotti jew servizzi bejn il-fruntieri.

Fil-qasam tal-infurzar pubbliku, il-ksur mifrux ġie indirizzat mir-reviżjoni tar-Regolament CPC, li jipprovdi qafas proċedurali għall-kooperazzjoni bejn l-infurzaturi nazzjonali. Madankollu, fil-qasam tal-infurzar privat, il-konsumaturi fl-Istati Membri kollha għad ma għandhomx aċċess għal opportunitajiet ta' rimedju effettiv. Id-differenzi sinifikanti identifikati fost l-Istati Membri rigward l-effettività tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet attwali jeħtieġu l-intervent tal-UE, b'mod partikolari fid-dawl tal-implikazzjonijiet transfruntiera tagħha. Barra minn hekk, il-mekkaniżmi nazzjonali eżistenti ta' rimedju kumpensatorju kollettiv jvarjaw b'mod sinifikanti f'dawk li huma l-effettività u l-modalitajiet tagħhom, u disa' Stati Membri għadhom ma jipprovdu l-ebda mekkaniżmu bħal dan. Id-definizzjoni f'livell tal-Unjoni ta' qafas komuni għall-azzjonijiet rappreżentattivi bil-għan ta' inġunzjonijiet u rimedju għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi se tiżgura trattament effettiv u effiċjenti ta' ksur tal-liġi tal-Unjoni li jirriżulta minn tranżazzjonijiet domestiċi jew transfruntieri. Jekk jiżdied l-użu min-negozjanti li joperaw mill-UE tal-istrateġiji kummerċjali għall-UE kollha, tiżdied ukoll in-natura mifruxa mal-UE kollha tal-problema minħabba sitwazzjonijiet ta' riskju ta' dannu tal-massa li jaffetwaw lil konsumaturi f'diversi Stati Membri fl-istess ħin.

- **Proporzjonalità**

Il-proposta ma tmurx lil hinn minn dak li hu strettament meħtieġ sabiex jinkisbu l-objettivi tagħha. Hija ma tirregolax l-aspetti kollha tal-azzjonijiet rappresentattivi iżda tiffoka biss fuq ċerti aspetti ewlenin li huma meħtieġa għall-istabbiliment ta' qafas, ħaġa li trid tiġi kkumplementata b'regoli speċifiċi ta' proċedura fuq livell nazzjonali. L-azzjoni proposta tkun tirrispetta t-tradizzjonijiet legali tal-Istati Membri peress li din ma tiħux post il-mekkaniżmi nazzjonali eżistenti, iżda minflok tipprevedi mekkaniżmu speċifiku ta' azzjoni rappreżentattiva, biex b'hekk tiżgura li l-konsumaturi fl-Istati Membri kollha jkollhom għad-dispożizzjoni tagħhom minn tal-inqas mekkaniżmu wieħed bl-istess modalitajiet proċedurali ewlenin.

- **Għażla tal-istrument**

Bħal fil-każ tad-Direttiva tal-Inġunzjonijiet, l-uniku strument xieraq biex tiġi indirizzata l-liġi proċedurali bl-objettivi t'hawn fuq hija Direttiva.

3. RIŻULTATI TAL-EVALWAZZJONIJIET EX POST, TAL-KONSULTAZZJONIJIET MAL-PARTIJIET IKKONĊERNATI U TAL-VALUTAZZJONIJIET TAL-IMPATT

- **Evalwazzjonijiet ex post/kontrolli tal-idoneità tal-leġiżlazzjoni eżistenti**

Ir-rapport tal-2008[21] dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet ikkonkluda li l-proċedura tal-inġunzjonijiet ġiet użata b'xi ftit suċċess fi ksur nazzjonali iżda kienet inqas effettiva biex twaqqaf ksur transfruntier, l-aktar minħabba li l-entitajiet kwalifikati ma kellhomx riżorsi f'termini ta' fondi u kompetenza meħtieġa biex tittratta mal-proċeduri differenti fl-Istati Membri varji. Ir-Rapport tal-2012[22] ikkonkluda li, minkejja l-limiti tagħhom, l-inġunzjonijiet kienu utli f'li jipproteġu l-interessi tal-konsumaturi tal-UE u kellu potenzjal konsiderevoli jekk in-nuqqasijiet identifikati jistgħu jingħelbu, b'mod partikolari l-ispejjeż għoljin u t-tul tal-proċedimenti, il-kumplessità tal-proċeduri, l-effetti relattivament limitati tad-deċiżjonijiet dwar l-inġunzjonijiet u d-diffikultà ta' kif għandhom jiġu infurzati. Dawn id-diffikultajiet kienu aktar pertinenti f'inġunzjonijiet b'dimensjoni transfruntiera.

L-evalwazzjoni komprensiva tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet bħala parti mill-Kontroll tal-Idoneità tal-Kummissjoni tal-2017 tal-liġi tal-UE tal-konsumaturi u tal-kummerċjalizzazzjoni[23] vvalutat l-effettività, l-effiċjenza, il-koerenza, ir-rilevanza u l-valur miżjud tal-UE tagħha, kif ġej.

- **Effikaċja**

Il-Kontroll tal-Idoneità kkonferma li d-Direttiva tal-Inġunzjonijiet tifforma parti meħtieġa mill-ġabra ta' strumenti tal-UE li jittrattaw l-infurzar tal-liġi tal-konsumatur. Hija xorta waħda għadha adattata bħala għodda ta' infurzar biex twaqqaf ksur minn negozjanti li jagħmel ħsara lill-interessi kollettivi tal-konsumaturi, b'mod partikolari fid-dawl tad-diġitalizzazzjoni u tal-globalizzazzjoni tal-ekonomiji, li jżidu r-riskju ta' dannu tal-massa madwar l-UE. Madankollu, il-proċedura ta' inġunzjoni għadha mhijiex użata biżżejjed; l-effettività tagħha hija mxekkla minn nuqqasijiet bħall-ispejjeż u l-kumplessità tagħha, filwaqt li r-riżultati miksuba għall-konsumaturi li ġarbu ħsara jistgħu jkunu limitati. L-evalwazzjoni wriet li d-Direttiva jenħtieġ issir aktar effettiva, pereżempju, billi tiġi armonizzata aktar il-proċedura ta' inġunzjoni u billi l-kamp ta' applikazzjoni tagħha jiġi estiż għal aktar strumenti rilevanti tal-UE għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Kwalunkwe bidla li trid issir jenħtieġ li tiffaċilita l-aċċess għall-ġustizzja, tnaqqas l-ispejjeż għall-entitajiet kwalifikati li jipproteġu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi u żżid l-effett disswaživ tal-inġunzjonijiet. Id-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet jenħtieġ ukoll li tiġi emendata biex jkollha impatt aktar utli fuq il-konsumaturi li ġarbu ħsara minn ksur, anki jekk bħalissa l-Istati Membri diġà jridu jagħmlu disponibbli, fejn xieraq, miżuri bl-għan li jeliminaw il-kontinwazzjoni tal-effetti ta' ksur li

[21] COM(2008) 756 final, Rapport mill-Kummissjoni li jikkonċerna l-applikazzjoni tad-Direttiva 98/27/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-inġunzjonijiet għall-protezzjoni tal-interessi tal-konsumaturi.

[22] COM(2012) 635 final, Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill li jikkonċerna l-applikazzjoni tad-Direttiva 2009/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar inġunzjonijiet għall-protezzjoni tal-interessi tal-konsumaturi.

[23] SWD(2017) 209 final.

tapplika għalihom. Mhuwiex dejjem ċar jekk id-Direttiva tkoprix ukoll ir-rimedju tal-konsumaturi bħala miżura maħsuba biex telimina l-kontinwazzjoni tal-effetti tal-ksur. Din l-inċertezza hija ġeneralment meqjusa bħala raġuni ewlenija l-għala mhijiex effettiva biżżejjed. Il-konsumaturi ma jistgħux joqgħodu fuq l-ordni ta' inġunzjoni sabiex jiksbu rimedju. Minflok, il-konsumaturi jkollhom ifittxu għal rimedju fuq l-istess raġunijiet u jippruvaw il-ksur mill-ġdid.

Il-Kontroll tal-Idoneità wera li l-konsumaturi Ewropej jiffaċċjaw l-istess ostakli meta jfittxu rimedju individwali illum daqs kemm kienu jiffaċċaw 10 snin ilu; dawn jinkludu t-tul eċċessiv tal-proċedimenti, il-perċezzjoni li hemm ftit probabbiltà li jiksbu rimedju, l-esperjenza preċedenti ta' kwerelanti mingħajr suċċess, l-inċertezza dwar id-drittijiet tagħhom, li ma jkunux jafu fejn jew kif tilmenta, u r-riluttanza psikoloġika. Ma hemm l-ebda obbligu li jiġi ppubblikat ir-riżultat tal-każ, allura l-konsumaturi ma jiġux sensibilizzati dwar il-ksur u n-negozjanti li wettqu ksur mhumiex dissważi minħabba l-effett tar-reputazzjoni ħażina minn tali pubbliċità. Barra minn hekk, inġunzjonijiet ma jintużawx ta' spiss għal ksur transfruntier u l-entitajiet kwalifikati minn Stati Membri differenti ma jikkooperawx biżżejjed bejnithom biex jiskambjaw tal-aħjar prassi jew jiżviluppaw strateġiji komuni kontra l-ksur mifrux.

- **Effiċjenza**

Id-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet ma timponi l-ebda obbligu speċifiku fuq in-negozjanti konformi, peress li l-għan tagħha huwa li twaqqaf il-ksur tal-liġi sustantiva tal-UE min-negozjanti. Bl-istess mod, azzjoni ma tiġġenera l-ebda spiża għall-konsumaturi individwali, peress li dawn ma humiex parti fil-proċedimenti mibdija minn entità kwalifikata. Għall-kuntrarju, f'każijiet fejn il-ksur ikun ħalla effetti mifruxa u konsumaturi individwali ma jiħdux azzjoni legali għal diversi raġunijiet bħal nuqqas ta' sensibilizzazzjoni dwar id-drittijiet tagħhom, nuqqas ta' finanzjament jew minħabba riluttanza psikoloġika, l-azzjoni kollettiva mressqa minn entità biex twaqqaf il-ksur, u biex tiġi pprojbixxih fil-futur, tkun ta' benefiċċju għall-konsumaturi kollha milquta. Il-Kontroll tal-Idoneità kkonkluda li n-negozjanti konformi ma jġarrbux spejjeż mid-Direttiva għajr dawk marbuta mar-regoli sustantivi. L-uniċi spejjeż addizzjonali jiġu minn xi pretensjonijiet frivoli li jistgħu jitressqu. Madankollu, il-Kontroll tal-Idoneità ma sab l-ebda evidenza li xi entitajiet kwalifikati ressqu xi pretensjonijiet frivoli fl-UE taħt din id-Direttiva.

- **Koerenza**

Il-Kontroll tal-Idoneità kkonferma li l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet għandu jiġi estiż biex ikopri aktar leġiżlazzjoni tal-UE rilevanti għall-protezzjoni tal-konsumatur, tal-inqas billi jallinjaha mal-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament CPC, u dan għandu jgħin biex id-Direttiva ssir iktar konsistenti ma' proċeduri oħrajn ta' inġunzjoni preskritti fil-livell tal-UE.

- **Rilevanza**

Id-dejta miġbura u l-konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati jikkonfermaw li d-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet għadha rilevanti. Il-objettivi u l-kontenut tagħha huma konsistenti mal-iżviluppi tas-suq u mal-ħtiġijiet u t-tendenzi attwali fl-imġiba tal-konsumatur. L-evalwazzjoni wriet li l-objettivi segwiti tal-protezzjoni tal-konsumatur u tal-integrazzjoni tas-suq intern għadhom rilevanti ħafna.

- **Il-valur miżjud tal-UE**

Il-Kontroll tal-Idoneità sab li l-livell ta' protezzjoni tal-konsumatur ikunu aktar baxx f'għadd ta' Stati Membri li kieku l-UE ma introduċietx l-obbligu li jiġu protetti l-interessi kollettivi tal-konsumaturi permezz ta' mekkaniżmu ta' infurzar kollettiv fil-forma tal-proċedura ta'

inġunzjoni. Il-partijiet ikkonċernati kkonfermaw il-valur miżjud tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet fl-Istati Membri, kemm fejn il-proċeduri ta' inġunzjoni ġew introdotti għall-ewwel darba u kif ukoll fejn il-mekkaniżmi eżistenti ttejbu wara l-adozzjoni tad-Direttiva. Għalkemm xi Stati Membri diġà kienu stabilixxew proċeduri ta' inġunzjoni fir-rigward ta' tipi speċifiċi ta' ksur, bħal prattiki kummerċjali inġusti jew termini kuntrattwali inġusti, il-leġiżlazzjoni tagħhom, f'dak iż-żmien, ma kinitx tkopri l-oqsma kollha tal-liġi tal-konsumatur li issa huma elenkati fl-Anness I tad-Direttiva.

Barra minn hekk, ir-Rapport dwar ir-Rimedju Kollettiv ikkonkluda li r-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni tal-2013 kienet punt ta' riferiment għall-prinċipji ta' mudell Ewropew għar-rimedju kollettiv. Madankollu, ir-Rapport sab ukoll li kien hemm biss segwitu limitat għar-Rakkomandazzjoni mil-lat leġiżlattiv[24]. Għalhekk il-potenzjal biex jiġi ffaċilitat l-aċċess għall-ġustizzja għadu 'l bogħod milli jiġi sfruttat bi sħiħ. Filwaqt li r-Rakkomandazzjoni għandha dimensjoni orizzontali, minħabba d-diversi oqsma li fihom jista' jseħħ dannu tal-massa, in-nuqqas ta' mekkaniżmu ta' rimedju kollettiv għall-UE kollha huwa ta' rilevanza prattika partikolari għall-protezzjoni tal-konsumatur, kif juru xi każijiet konkreti, inkluż fil-każ tal-emissjonijiet tad-diżil. Il-Kummissjoni Ewropea ħabbret, bħala segwitu għal din il-valutazzjoni li se tiffoka fuq it-tisħiħ tal-aspetti tal-infurzar u r-rimedju tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet.

- **Konsultazzjonijiet mal-partijiet ikkonċernati**

Id-Direttiva proposta tibni fuq ħidma ta' konsultazzjoni estensiva li twettqet għall-Kontroll tal-Idoneità fl-2016-2017, għas-sejħa tal-2017 għal evidenza dwar ir-rimedju kollettiv, u saru aktar konsultazzjonijiet immirati man-netwerks rilevanti tal-awtoritajiet tal-Istati Membri, ma' prattikanti legali, ma' organizzazzjonijiet tal-konsumatur u ma' organizzazzjonijiet tan-negozju, fil-kuntest tal-Valutazzjoni tal-Impatt għal din l-inizjattiva.

Fil-konsultazzjonijiet immirati, il-biċċa l-kbira tal-partijiet konċernati, bl-eċċezzjoni tal-organizzazzjonijiet tan-negozju, urew appoġġ ġenerali għall-emendi proposti biex tiżdied l-effikaċja tal-azzjonijiet għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi. B'mod partikolari, l-awtoritajiet tal-Istati Membri u l-organizzazzjonijiet tal-konsumatur sostnew il-possibbiltajiet addizzjonali ta' rimedju fid-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet. Kien hemm fehmiet differenti dwar ir-rwol potenzjali tal-organizzazzjonijiet tan-negozju bħala entitajiet kwalifikati. Il-maġġoranza tal-partijiet konċernati indikaw li l-emendi proposti se jkunu ta' deterrent kontra n-nuqqas ta' konformità mal-liġi tal-UE u biex jonqos id-detriment tal-konsumaturi f'sitwazzjonijiet ta' dannu tal-massa. F'rispons għall-Valutazzjoni tal-Impatt Inizjali, ir-rappreżentanti tan-negozju u l-awtoritajiet pubbliċi rispondenti esprimew tħassib dwar l-introduzzjoni ta' opportunitajiet ta' rimedju fil-livell tal-UE, filwaqt li l-organizzazzjonijiet tal-konsumaturi, l-istituzzjonijiet akkademiċi/ta' riċerka u ċ-ċittadini esprimew appoġġ ġenerali. Il-maġġoranza tar-rispondenti qablu li kull azzjoni fil-livell tal-UE għandha tirrispetta t-tradizzjonijiet legali tal-Istati Membri u tipprovdi salvagwardji kontra r-riskji possibbli ta' abbuż.

---

[24] Id-disponibbiltà tal-mekkaniżmi ta' rimedju kif ukoll l-implimentazzjoni tas-salvagwardji kontra l-abbuż potenzjali ta' tali mekkaniżmi xorta waħda għadhom distribwiti b'mod irregolari madwar l-UE kollha. L-impatt tar-Rakkomandazzjoni jidher fiż-żewġ Stati Membri fejn ġiet adottata leġiżlazzjoni ġdida wara l-adozzjoni tagħha (BE u LT) kif ukoll f'SI fejn hemm pendenti leġiżlazzjoni ġdida, u sa ċertu punt fl-Istati Membri li bidlu l-leġiżlazzjoni tagħhom wara l-2013 (FR u UK).

- **Ġbir u użu tal-kompetenzi**

Bejn l-2007 u l-2017, il-Kummissjoni u kuntratturi esterni wettqu diversi stħarriġ, konsultazzjonijiet u studji dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva tal-Inġunzjonijiet, dwar il-protezzjoni proċedurali tal-konsumaturi taħt il-liġi tal-konsumatur tal-UE u dwar l-istat tar-rimedju kollettiv fl-UE, l-aktar reċentement waqt l-implimentazzjoni tar-Rakkomandazzjoni tal-2013.

Ir-riżultati tqiesu f'din il-proposta leġislattiva bil-ħsieb li tissaħħaħ il-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi u jitjiebu l-opportunitajiet ta' rimedju.

- **Valutazzjoni tal-impatt**

Għal din il-proposta saret valutazzjoni tal-impatt[25]. Il-Bord tal-Iskrutinju Regolatorju (RSB) għall-ewwel ħareġ opinjoni negattiva, b'osservazzjonijiet komprensivi, fit-12 ta' Jannar 2018. Fid-9 ta' Frar 2018, l-RSB ħareġ opinjoni pożittiva[26] b'aktar osservazzjonijiet dwar il-valutazzjoni tal-impatt sottomessa mill-ġdid, wara r-reviżjoni sinifikanti tal-abbozz inizjali. L-Anness I tal-Valutazzjoni tal-Impatt jispjega kif ġew indirizzati l-osservazzjonijiet tal-RSB. B'mod partikolari, l-ewwel osservazzjoni tal-RSB qieset li l-Valutazzjoni tal-Impatt ma wrietx biżżejjed il-ħtieġa għal azzjoni leġiżlattiva fil-livell tal-UE dwar ir-rimedju kollettiv. Bosta taqsimiet ġew riveduti bil-għan li juru aħjar il-ħtieġa għal azzjoni fid-dawl ta' diversi sitwazzjonijiet ta' dannu tal-massa fejn il-konsumaturi Ewropej ma setgħux jirċievu rimedju. L-evidenza miġbura mill-Kummissjoni matul 15-il sena, inkluż għat-tħejjija tal-Green Paper tal-2008 dwar ir-rimedju kollettiv għall-konsumaturi u l-White Paper tal-2008 dwar l-azzjonijiet għad-danni antitrust, uriet nuqqas ta' protezzjoni effettiva fin-nuqqas ta' mekkaniżmi ta' rimedju kollettiv. Is-sejbiet tar-Rapport tal-Kummissjoni tal-2018 fuq ir-Rakkomandazzjoni tal-2013, b'mod partikolari l-impatt limitat tagħha biex titjieb is-sitwazzjoni f'ħafna Stati Membri, u r-Rakkomandazzjoni tal-2017 tal-Parlament Ewropew wara l-inkjesta dwar il-kejl tal-emissjonijiet fis-settur awtomobilistiku ġew enfasizzati wkoll. Informazzjoni addizzjonali ġiet miżjuda dwar l-għadd ta' awtoritajiet tal-Istati Membri (21) li appoġġjaw iż-żieda ta' mekkaniżmi għal rimedju fid-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet fil-konsultazzjonijiet immirati u ġew żviluppati aktar id-deskrizzjonijiet tal-grad ta' bidla legali meħtieġa fl-Istati Membri.

Biex titjieb il-konformità, il-Valutazzjoni tal-Impatt qieset tliet alternattivi minbarra x-xenarju ta' referenza: (1) l-alternattiva li jiżdiedu biss id-deterrent u l-proporzjonalità tal-infurzar pubbliku permezz ta' regoli aktar b'saħħithom dwar il-penali u proċedura tal-inġunzjonijiet aktar effettiva; (2) l-alternattiva li ma' dawn il-miżuri jiżdied id-dritt tal-konsumaturi għal rimedji individwali u (3) l-alternattiva li jiżdiedu aktar miżuri ta' rimedju kollettiv tal-konsumaturi. L-alternattiva preferuta kienet l-alternattiva 3, li tgħaqqad flimkien il-miżuri kollha. Din il-proposta tindirizza l-alternattiva 3 dwar proċedura tal-inġunzjonijiet aktar effettiva biż-żieda ta' rimedju kollettiv tal-konsumatur.

L-alternattiva 1 kienet tinkludi sett ta' emendi fil-proċedura ta' inġunzjoni li huma indirizzati minn din il-proposta. Il-Valutazzjoni tal-Impatt ikkonkludiet li ma hemmx alternattivi vijabbli għal reviżjoni tad-Direttiva, peress li din tkun tindirizza l-problemi komuni dwar l-ispejjeż, it-tul u l-komplessità tal-proċedura attwali, li ssemmew fil-konsultazzjonijiet rilevanti kollha. L-alternattiva 3 preferuta tinkludi l-emendi kollha fl-alternattiva 1 u barra minn hekk tinkludi mekkaniżmi aktar b'saħħithom ta' rimedju kollettiv, li huma indirizzati f'din il-proposta. Il-

---

25 SWD(2018) 96.
26 SEC(2018) 185.

Valutazzjoni tal-Impatt ikkonkludiet li l-alternattiva preferuta 3 tipprovdi inċentivi aktar b'saħħithom għan-negozjanti biex jikkonformaw mal-liġi tal-konsumatur tal-UE milli tipprovdi l-alternattiva 1. Pereżempju, l-effett ta' deterrent tar-rimedji għall-vittmi ta' prattiċi kummerċjali inġusti se jkun aktar b'saħħitu fl-alternattiva 3, peress li t-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Kundizzjonijiet tal-Konsumatur tal-2017[27], ikkonfermat li l-konsumaturi x'aktarx jużaw rimedji tad-Direttiva dwar il-Prattiki Kummerċjali Żleali jekk jingħataw ukoll aċċess għal mekkaniżmu kollettiv prattiku biex entità kwalifikata tieħu ħsieb il-każ tagħhom f'isimhom. L-istess raġunament japplika għall-objettivi ġenerali tal-protezzjoni tal-interessi tal-konsumaturi u biex jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur. Dawn jintlaħqu l-aħjar permezz tal-alternattiva 3, peress li din l-alternattiva jkollha l-akbar impatt f'termini ta' titjib tal-konformità mal-liġi tal-konsumatur tal-UE. Mekkaniżmi aktar b'saħħithom għal rimedju kollettiv jiżguraw livell ogħla ta' protezzjoni tal-konsumatur f'sitwazzjonijiet ta' dannu tal-massa u jnaqqsu d-detriment tal-konsumaturi. F'dak li għandu x'jaqsam l-objettiv ġenerali li jiġi promoss il-funzjonament bla xkiel tas-suq intern, it-tliet alternattivi kollha jikkontribwixxu għal kompetizzjoni aktar ġusta billi ma joħloqx vantaġġ inġust għan-negozjanti mhux konformi fuq dawk konformi. Madankollu, l-aqwa riżulatati kumplessivi għan-negozjanti konformi jinkisbu permezz tal-alternattiva 3, peress li l-introduzzjoni ta' mekkaniżmi aktar b'saħħithom għal rimedju kollettiv ikomplu jikkontribwixxu għal kompetizzjoni ġusta għall-benefiċċju tan-negozjanti konformi.

F'dak li għandu x'jaqsam mal-effiċjenza, l-alternattivi kollha jistgħu jwasslu għal spejjeż inizjali ta' familjarizzazzjoni, iżda wkoll għal iffrankar għan-negozjanti konformi. Dejta dwar l-ispejjeż u l-iffrankar inġabret permezz tal-konsultazzjonijiet għall-Valutazzjoni tal-Impatt iżda relattivament ftit rispondenti kienu kapaċi jipprovdu estimi kwantitattivi. Għall-alternattiva 1, il-biċċa l-kbira tal-assoċjazzjonijiet tan-negozju kkunsidraw li r-reviżjoni tal-proċedura tal-inġunzjonijiet tista' żżid l-primjums tal-assigurazzjoni għal kopertura kontra pretensjonijiet f'sitwazzjonijiet ta' dannu tal-massa u tista' twassal biex id-Direttiva tintuża aktar. L-alternattiva 3 tinkludi l-ispejjeż tal-alternattiva 1 u l-ispejjeż relatati mar-rimedju kollettiv. L-awtoritajiet nazzjonali kienu maqsuma fil-valutazzjoni tagħhom tal-implimentazzjoni u tal-ispejjeż ta' kuljum tal-qrati u tal-awtoritajiet amministrattivi, iżda ma qisux dawn l-ispejjeż bħala sinifikanti. L-entitajiet kwalifikati kellhom opinjonijiet differenti, fejn kważi nofshom bassru żieda fl-ispejjeż u n-nofs l-ieħor bassru tnaqqis. Għan-negozjanti konformi, l-ispejjeż tal-introduzzjoni tal-alternattiva 3 jkunu insinifikanti u jitbaxxew għan-negozjanti li jwettqu negozju transfruntier minħabba li tiżdied l-armonizzazzjoni bejn il-proċeduri nazzjonali.

Minħabba li l-alternattiva 3 hija l-usa', hija tinvolvi wkoll aktar spejjeż mill-alternattivi l-oħra. Min-naħa l-oħra, skont l-alternattivi kollha se jkun hemm iffrankar għan-negozjanti meta jinnegozjaw b'mod transfruntier minħabba li se tiżdied l-armonizzazzjoni tar-regoli. B'mod partikolari, ikun hemm aktar ċarezza dwar il-konsegwenzi possibbli għan-negozjanti f'każ ta' nuqqas ta' konformità, li jwasslu għal spejjeż tal-valutazzjoni tar-riskju aktar baxxi u aktar preċiżi. Dan l-iffrankar ikun akbar taħt l-alternattiva 3, peress li din għandha ambitu usa' mill-alternattivi l-oħra. L-ispejjeż għall-awtoritajiet pubbliċi tal-infurzar u għall-qrati skont l-alternattivi kollha se jinkludu żieda possibbli fl-għadd ta' każijiet ta' infurzar u fil-qrati. Madankollu, dawn l-ispejjeż x'aktarx li jiġu paċuti minn tnaqqis kumplessiv ta' ksur tal-liġi

[27] It-Tabella ta' Valutazzjoni tal-2017 sabet li r-raġunijiet ewlenin għaliex il-konsumaturi ma jaġixxux f'każ ta' problemi huma: it-tul eċċessiv tal-proċeduri (għal 32,5 % ta' dawk li ma jiħdux azzjoni); il-perċezzjoni li x'aktarx ma jingħatawx rimedju (19,6 %); esperjenza preċedenti meta ilmentaw għal xejn (16,3 %); inċertezza dwar id-drittijiet tal-konsumatur (15,5 %); ma jafux fejn jew kif jilmentaw (15,1 %); riluttanza psikoloġika (13,3 %).

tal-konsumatur tal-UE u mill-effetti ta' simplifikazzjoni u ta' effiċjenza proċedurali introdotti mill-alternattivi kollha. Dan l-iffrankar ikun ogħla taħt l-alternattiva 3 minħabba l-ambitu usa' u l-effett akbar ta' deterrent tagħha.

- **Idoneità regolatorja u simplifikazzjoni**

Peress li din hija reviżjoni ta' leġiżlazzjoni eżistenti, din taqa' taħt il-Programm tal-Kummissjoni dwar l-Idoneità u l-Prestazzjoni tar-Regolamentazzjoni (REFIT). B'hekk il-Kummissjoni ħarset lejn l-opportunitajiet għas-simplifikazzjoni u biex jonqsu l-piżijiet. L-objettiv prinċipali ta' din il-proposta huwa li jissaħħu l-azzjonijiet rappreżentattivi disponibbli għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Meta wieħed iqis li l-liġi tal-Unjoni koperta minn din il-proposta tapplika għan-negozjanti kollha, inklużi l-mikrointrapriżi, mhux qiegħda ssir l-ebda eżenzjoni għall-mikrointrapriżi f'din il-proposta.

Minħabba n-nuqqas ta' dejta, l-elementi ta' simplifikazzjoni ma ġewx ikkwantifikati. Madankollu, l-analiżi wriet li fid-dawl tas-salvagwardji integrati u l-iskrutinju tal-entitajiet kwalifikati awtorizzati jressqu azzjonijiet rappreżentattivi, il-leġiżlazzjoni proposta mhix mistennija żżid b'mod sinifikanti l-ispejjeż għan-negozjanti konformi. Barra minn hekk, f'każ ta' ksur, in-negozjanti jibbenefikaw ukoll minn aktar ċertezza legali u mill-kapaċità li jsolvu kwistjonijiet ta' stat ta' fatt u ta' liġi komuni mal-konsumaturi konċernati minn ksur permezz ta' azzjoni rappreżentattiva waħda. L-ispejjeż għan-negozjanti involuti f'negozju transfruntier jonqsu minħabba li tiżdied l-armonizzazzjoni bejn il-proċeduri nazzjonali li jipproteġu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Fl-aħħar nett, it-tisħiħ tal-azzjonijiet rappreżentattivi għandu l-potenzjal li joħloq kundizzjonijiet ekwi għan-negozjanti.

- **Drittijiet fundamentali**

Id-Direttiva proposta tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonoxxuti mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea u trid tiġi interpretata u applikata skont dawk id-drittijiet u l-prinċipji.

B'mod partikolari l-proposta tikkontribwixxi biex jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni tal-konsumatur (l-Artikolu 38 tal-Karta).

Il-proposta tiffaċilita wkoll l-eżerċizzju mill-konsumaturi tad-dritt tagħhom għal rimedju effettiv minqux fl-Artikolu 47 tal-Karta, peress li l-mudell ta' azzjoni rappreżentattiva propost jikkontribwixxi biex jiġu salvagwardjati u inforzati l-interessi tagħhom. Il-mudell ta' azzjoni rappreżentattiva jista', b'mod partikolari, ineħħi dawk is-sitwazzjonijiet fejn konsumaturi individwali jistgħu jkunu mxekkla milli jfittxu rimedju fil-qorti, minħabba, pereżempju, spejjeż għoljin ta' litigazzjoni, speċjalment għal pretensjonijiet ta' valur baxx. Fl-istess ħin, il-mudell propost ma jimpedixxix u lanqas ixekkel l-aċċess għall-ġustizzja minn konsumaturi individwali, f'konformità mar-rekwiżiti tal-Artikolu 47. Barra minn hekk, il-proposta tipprevedi obbligu fuq l-Istati Membri biex jiżguraw li t-tressiq ta' azzjoni rappreżentattiva għandu jkollu l-effett li jissospendi jew jinterrompi preskrizzjoni applikabbli għal kwalunkwe azzjoni ta' rimedju għall-konsumaturi konċernati, jekk id-drittijiet rilevanti jkunu soġġetti għal perjodu ta' preskrizzjoni skont il-liġi nazzjonali jew tal-Unjoni.

Il-proposta tilħaq bilanċ bejn l-interessi kollettivi tal-konsumaturi u d-drittijiet tan-negozjanti f'azzjonijiet rappreżentattivi, b'kunsiderazzjoni sħiħa tar-rekwiżiti relatati tal-libertà li wieħed iwettaq negozju (l-Artikolu 16 tal-Karta).

4. IMPLIKAZZJONIJIET BAĠITARJI

Id-Direttiva proposta tistabbilixxi li l-Istati Membri u l-Kummissjoni jenħtieġ jappoġġjaw u jiffaċilitaw il-kooperazzjoni bejn l-entitajiet kwalifikati u l-iskambju u t-tixrid tal-aħjar prassi u esperjenzi tagħhom fir-rigward tar-riżoluzzjoni ta' ksur transfruntier u domestiku. Dan se joħloq piż ta' xogħol addizzjonali għall-Kummissjoni, li huwa stmat li jkun jenħtieġ uffiċjal full-time wieħed. Dawn ir-riżorsi se jinkisbu permezz tar-ridistribuzzjoni u l-iffukar mill-ġdid tal-persunal attwali.

L-ispejjeż addizzjonali biex jinbnew il-kapaċitajiet tal-entitajiet kwalifikati u l-attivitajiet ta' koordinazzjoni jistgħu jiġu koperti mill-Programm tad-Drittijiet, l-Ugwaljanza u ċ-Ċittadinanza tal-2014-2020 u possibbiltajiet ta' finanzjament simili jistgħu wkoll jiġu inklużi fil-programm sussegwenti fil-Qafas Finanzjarju Pluriennali li jmiss. Id-dettalji huma stabbiliti fid-dikjarazzjoni finanzjarja mehmuża ma' din il-proposta.

5. ELEMENTI OĦRA

- **Pjanijiet ta' implimentazzjoni u arranġamenti dwar il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u r-rapportar**

Id-Direttiva proposta tipprevedi li l-Kummissjoni twettaq rieżamijiet perjodiċi tal-impatt tad-Direttiva. Il-Kummissjoni se timmonitorja kif l-azzjonijiet rappreżentattivi stabbiliti fid-Direttiva qed jintużaw mill-entitajiet kwalifikati madwar l-Unjoni.

- **Dokumenti ta' spjegazzjoni**

It-traspożizzjoni effettiva tad-Direttiva proposta se teħtieġ emendi speċifiċi u mmirati fir-regoli nazzjonali rilevanti. Id-Direttiva proposta tistabbilixxi ċerti aspetti prinċipali, ħaġa li trid tiġi kkumplementata b'diversi regoli proċedurali fuq livell nazzjonali. Għalhekk, sabiex il-Kummissjoni tkun tista' timmonitorja t-traspożizzjoni korretta, mhuwiex biżżejjed li l-Istati Membri jissottomettu t-test tad-dispożizzjonijiet ta' implimentazzjoni, minħabba li tista' tkun meħtieġa valutazzjoni kumplessiva tar-reġim li jirriżulta skont il-liġi nazzjonali. Għal dawn ir-raġunijiet, l-Istati Membri għandhom jissottomettu wkoll lill-Kummissjoni dokumenti ta' spjegazzjoni li juru liema dispożizzjonijiet eżistenti jew ġodda skont il-liġi nazzjonali għandhom l-għan li jimplimentaw il-miżuri individwali stabbiliti fid-Direttiva proposta.

- **Spjegazzjoni fid-dettall tad-dispożizzjonijiet speċifiċi tal-proposta**

L-Artikolu 1 jiddefinixxi s-suġġett tad-Direttiva. L-għan tad-Direttiva (bħad-Direttiva ta' qabilha, id-Direttiva 2009/22/KE) huwa li tiżgura li l-entitajiet kwalifikati jkunu jistgħu jressqu azzjonijiet rappreżentattivi bl-għan li jipproteġu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Din tiċċara li l-Istati Membri jistgħu jipprovdu għal mezzi proċedurali oħra mmirati lejn il-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi fil-livell nazzjonali.

L-Artikolu 2 jispeċifika l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva billi jirreferi għal-liġi tal-Unjoni elenkata fl-Anness I li fiha dispożizzjonijiet speċifiċi li jirregolaw ir-relazzjoni bejn negozjant u konsumatur u għalhekk rilevanti għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi. B'hekk, il-kamp ta' applikazzjoni jkopri kull ksur, minn negozjanti, tal-liġi tal-Unjoni elenkata fl-Anness I li jagħmel ħsara jew li jista' jagħmel ħsara lill-interessi kollettivi tal-konsumaturi f'varjetà ta' setturi, bħal servizzi finanzjarji, l-enerġija, it-telekomunikazzjoni, is-saħħa u l-ambjent. B'mod partikolari, il-kamp ta' applikazzjoni jinkludi l-liġi tal-Unjoni koperta mid-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet attwali u huwa allinjat mal-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament dwar il-Kooperazzjoni fil-Protezzjoni tal-Konsumaturr rivedut (UE)

2017/2394. Dan ir-Regolament isaħħaħ l-infurzar pubbliku transfruntier u jippermetti lill-Kummissjoni tniedi u tikkoordina azzjonijiet komuni ta' infurzar biex tindirizza ksur mifrux mal-UE kollha, mingħajr madankollu ma tintroduċi dritt għal rimedju favur il-konsumaturi li jkunu sofrew danni mit-tali ksur transfruntier. B'hekk, il-miżuri speċifiċi relatati mar-rimedju individwali u kollettiv tal-konsumaturi introdotti minn din id-Direttiva huma kumplimentari għar-Regolament rivedut bl-għan li tiżdied l-effettività tiegħu. Biex jiġi żgurat li l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva jibqa' aġġornata, il-Kummissjoni se tagħti attenzjoni speċjali għall-bżonn possibbli li jiġu inklużi dispożizzjonijiet li jemendaw l-Anness I f'kull liġi ġdida futura tal-Unjoni li tirregola r-relazzjoni bejn in-negozjanti u l-konsumaturi. Il-kwistjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva se tingħata wkoll attenzjoni partikolari meta l-Kummissjoni twettaq l-evalwazzjoni ta' din id-Direttiva.

L-Artikolu 3 fih id-definizzjonijiet rilevanti għall-finijiet ta' din id-Direttiva, jiġifieri d-definizzjoni ta' "konsumatur", "negozjant", "interessi kollettivi tal-konsumaturi", "azzjoni rappreżentattiva", "prassi" u "deċiżjoni finali".

L-Artikolu 4 jistipula l-kriterji li l-entitajiet kwalifikati jridu jissodisfaw sabiex ikunu intitolati jressqu azzjonijiet rappreżentattivi skont id-Direttiva kif ukoll l-obbligi tal-Istati Membri b'rabta mal-ħatra tal-entitajiet kwalifikati. Entitajiet kwalifikati jridu jissodisfaw ċerti kriterji, b'mod partikolari, irid ikollhom natura ta' mingħajr skop ta' qligħ u li jkollhom interess leġittimu fl-iżgurar li d-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi tal-Unjoni jiġu osservati. Billi b'mod partikolari l-organizzazzjonijiet tal-konsumatur u korpi pubbliċi indipendenti se jkunu eliġibbli għall-istatus ta' entità kwalifikata, din id-dispożizzjoni tipprevedi wkoll il-possibbiltà li l-Istati Membri jiddeċiedu dwar it-tip ta' miżuri li jistgħu jkunu mitluba skont id-Direttiva minn tip speċifiku ta' entitajiet kwalifikati jew minn entità kwalifikata speċifika.

L-Artikolu 5 jistabbilixxi l-miżuri li jistgħu jintalbu f'azzjonijiet rappreżentattivi, skont din id-Direttiva. Dawn il-miżuri jistgħu jikkonsistu f'ordni ta' inġunzjoni bħala miżura interim, ordni ta' inġunzjoni li tikkonstata ksur u miżuri bl-għan li jtemmu l-effetti kontinwi tal-ksur, inkluż ordnijiet ta' rimedju. L-entitajiet kwalifikati se jitħallew jitolbu l-miżuri ta' hawn fuq b'azzjoni rappreżentattiva waħda.

L-Artikolu 6 jistabbilixxi l-modalitajiet proċedurali għal azzjonijiet rappreżentattivi li jitolbu ordni ta' rimedju disponibbli skont id-Direttiva bħala miżura li telimina l-effetti kontinwi tal-ksur. Bħala regola, l-ordni ta' rimedju trid tkun disponibbli. Eċċezzjonalment, f'każijiet kumplessi, l-Istati Membri jistgħu jagħtu s-setgħa lill-qrati u lill-awtoritajiet amministrattivi biex joħorġu, minflok ordni ta' rimedju, deċiżjoni deklaratorja dwar ir-responsabbiltà tan-negozjant lejn il-konsumaturi milquta minn ksur. Madankollu f'żewġ tipi ta' każijiet, il-possibbiltà li tinħareġ deċiżjoni dikjaratorja jenħtieġ li ma tkunx disponibbli, iżda l-qorti jew l-awtorità amministrattiva jenħtieġ li joħorġu ordni ta' rimedju. L-ewwel każ huwa meta l-konsumaturi konċernati mill-istess prassi jkunu identifikabbli u jkunu soffrew dannu komparabbli matul perjodu ta' żmien jew minn akkwist, bħal fil-każ ta' kuntratti tal-konsumatur fit-tul. It-tieni każ huwa dak tal-hekk imsejħa "każijiet ta' valur baxx" fejn għadd ta' konsumaturi jkunu sofrew telf ta' ammont tant żgħir li jkun sproporzjonat li jingħata lura rimedju lill-konsumaturi. F'dawn iż-żewġ każijiet ukoll huma meħtieġa modalitajiet proċedurali speċifiċi. B'mod partikolari, fit-tieni tip ta' każ, l-Istati Membri ma jenħtieġx li jeżiġu l-mandat tal-konsumaturi konċernati fl-azzjoni rappreżentattiva u l-fondi mogħtija bħala rimedju jenħtieġ jintużaw għal skop pubbliku li jservi l-interessi kollettivi tal-konsumaturi, bħal kampanji ta' sensibilizzazzjoni.

L-Artikolu 7 jeżiġi li l-entitajiet kwalifikati jenħtieġ li jkunu kompletament trasparenti dwar is-sors tal-finanzjament tal-attività tagħhom inġenerali u b'mod speċifiku dwar il-fondi li jappoġġjaw azzjoni rappreżentattiva speċifika għal rimedju sabiex jippermettu lill-qrati jew lill-awtoritajiet amministrattivi jivvalutaw jekk jistax ikun hemm kunflitt ta' interess bejn it-terza parti li qed tipprovdi l-fondi u l-entità kwalifikata u biex jiġi evitat ir-riskju ta' litigazzjoni abbużiva pereżempju bejn il-kompetituri, kif ukoll biex jivvalutaw jekk il-parti terza finanzjatur għandhiex biżżejjed riżorsi biex tissodisfa l-impenji finanzjarji tagħha lejn l-entità kwalifikata jekk l-azzjoni tfalli.

L-Artikolu 8 jistabbilixxi r-regoli dwar is-soluzzjonijiet kollettivi skont id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom il-possibilità li jistabbilixxu l-proċedura li biha l-qorti jew l-awtorità amministrattiva tista' tapprova soluzzjoni kollettiva milħuqa bejn entità kwalifikata u l-allegat awtur tal-ksur qabel l-azzjoni rappreżentattiva rigward l-istess prassi tal-istess negozjant tinbeda quddiem il-qorti jew l-awtorità amministrattiva tal-istess Stat Membru. Fil-każ ta' azzjoni rappreżentattiva li tkun diġà nbdiet, il-qorti jew l-awtorità amministrattiva li tissorvelja l-azzjoni jenħtieġ li dejjem tkun tista' tistieden lill-partijiet biex jiftiehmu dwar ir-rimedju. Fl-Istati Membri li jagħżlu li jippermettu, f'każijiet kumplessi li ma jaqgħux taħt iż-żewġ tipi ta' każijiet speċifikament previsti fl-Artikolu 6(3), deċiżjonijiet dikjaratorji fir-rigward tar-responsabbiltà tan-negozjant li qed iwettaq il-ksur fil-konfront tal-konsumaturi konċernati, il-qorti jew l-awtorità amministrattiva li toħroġ it-tali deċiżjoni deklaratorja dejjem se jkollha l-opportunità teżiġi lill-partijiet fl-azzjoni rappreżentattiva sabiex jilħqu ftehim dwar ir-rimedju. Is-soluzzjonijiet kollettivi milħuqa fiċ-ċirkostanzi ta' hawn fuq se jkunu suġġetti għall-iskrutinju tal-qorti jew tal-awtorità amministrattiva biex jiżguraw il-legalità u l-imparzjalità. Il-konsumaturi konċernati minn soluzzjoni kollettiva approvata dejjem se jingħataw il-possibbiltà li jaċċettaw jew jirrifjutaw ir-rimedju offrut.

L-Artikolu 9 jistabbilixxi regoli li jirrikjedu li n-negozjant li wettaq il-ksur jinforma kif xieraq lill-konsumaturi konċernati dwar l-ordnijiet finali ta' inġunzjoni, dwar id-deċiżjonijiet finali dwar il-miżuri li jeliminaw il-kontinwazzjoni tal-effetti tal-ksur, inkluż l-ordnijiet finali ta' rimedju u, jekk applikabbli, dwar id-deċiżjonijiet dikjaratorji fir-rigward tar-responsabbiltà tan-negozjant lejn il-konsumaturi, kif ukoll dwar id-deċiżjonijiet finali li japprovaw is-soluzzjonijiet kollettivi disponibbli skont din id-Direttiva. Din id-dispożizzjoni tiżgura l-għarfien tal-konsumaturi dwar il-ksur ta' liġi u dwar l-opportunitajiet tagħhom ta' rimedju.

L-Artikolu 10 jistabbilixxi l-effetti tad-deċiżjonijiet finali, f'azzjonijiet ta' rimedju domestiċi u transfruntieri, li jistabbilixxu ksur tal-liġi tal-Unjoni koperta mid-Direttiva. Skont din id-dispożizzjoni, id-deċiżjonijiet finali meħudha minn qorti jew awtorità amministrattiva fi proċeduri ta' infurzar pubbliku, ordnijiet finali ta' inġunzjonijiet li jistabbilixxu ksur tal-liġi tal-Unjoni jew deċiżjonijiet dikjaratorji finali dwar ir-responsabilità tan-negozjant fil-konfront tal-konsumaturi konċernati minn ksur, maħruġa waqt azzjoni rappreżentattiva skont din id-Direttiva, ikollhom effett probatorju f'azzjonijiet sussegwenti għal rimedju. Dawn l-azzjonijiet għal rimedju jistgħu jittieħdu b'mod individwali mill-konsumaturi, f'azzjoni rappreżentattiva skont din id-Direttiva jew, jekk disponibbli, permezz ta' xi mekkaniżmu ta' rimedju kollettiv ieħor skont ir-regoli nazzjonali. Jekk deċiżjoni li tistabbilixxi ksur issir finali, din jenħtieġ li titqies bħala prova inkonfutabbli fi kwalunkwe azzjoni ta' rimedju sussegwenti fl-istess Stat Membru. Dan jevita l-inċertezza legali u spejjeż żejda għall-partijiet kollha involuti, inkluż il-ġudikatura. Għall-istess raġunijiet, f'każijiet transfruntiera, id-deċiżjonijiet finali li jittieħdu mill-qorti jew minn awtorità amministrattiva fi proċeduri ta' infurzar pubbliku u ordnijiet finali ta' inġunzjonijiet li jistabbilixxu ksur tal-liġi tal-Unjoni skont din id-Direttiva jipprovdu preżunzjoni konfutabbli li seħħ ksur tal-liġi tal-Unjoni. Dan l-effett mhuwiex previst għal

deċiżjoni deklaratorja dwar ir-responsabbiltà ta' negozjant lejn il-konsumaturi konċernati minn ksur, peress li r-regoli nazzjonali dwar ir-responsabbiltà jistgħu jvarjaw b'mod sinifikanti madwar l-UE.

L-Artikolu 11 jipprevedi l-effetti ta' sospensjoni ta' azzjoni rappreżentattiva rigward il-perjodi ta' preskrizzjoni għal azzjonijiet ta' rimedju. Dan l-Artikolu jikkumplimenta d-dispożizzjonijiet dwar l-effetti tal-ordinijiet finali ta' inġunzjoni li jistabbilixxu ksur maħruġa f'azzjonijiet rappreżentattivi skont id-Direttiva u jagħti lill-konsumaturi milquta minn ksur opportunità raġonevoli biex iressqu azzjoni ta' rimedju, jew permezz ta' azzjonijiet rappreżentattivi miġjuba f'isimhom skont din id-Direttiva jew permezz ta' azzjonijiet individwali.

L-Artikolu 12 jiżgura l-ħeffa proċedurali matul il-proċedimenti. Jagħmilha mandatorja fuq l-Istati Membri li jiżguraw li l-azzjonijiet rappreżentattivi kollha jiġu ttrattati bil-ħeffa dovuta u li l-azzjonijiet rappreżentattivi li jitolbu ordni interim ta' inġunzjoni jiġu ttrattati permezz ta' proċedura aċċellerata. Dan jiżgura li kwalunkwe dannu ulterjuri li jista' jiġi kkawżat mill-prassi ta' negozjant soġġetta għall-azzjoni rappreżentattiva jkun jista' jiġi impedit malajr kemm jista' jkun.

L-Artikolu 13 jistabbilixxi l-possibbiltà li l-qorti jew l-awtorità amministrattiva li tissorvelja l-azzjoni rappreżentattiva tordna lin-negozjant konvenut, fuq talba tal-entità kwalifikata li ressqet l-azzjoni rappreżentattiva, jipprovdi evidenza rilevanti għall-każ li tkun fil-kontroll tiegħu. Biex jiġi stabbilit ksur, kawżalità bejn il-ksur u d-dannu lill-konsumaturi, u l-kwantifikazzjoni tad-danni reali lill-konsumaturi konċernati, hija meħtieġa analiżi fattwali u ekonomika. Xi evidenza rilevanti li entità kwalifikata jkollha bżonn biex tipprova l-każ tagħha se tkun fil-pussess tal-konvenut u ma tkunx aċċessibbli għall-entità kwalifikata. Dan ukoll ikun il-każ tal-informazzjoni meħtieġa biex il-konsumaturi konċernati jiġu informati b'mod adegwat dwar l-azzjoni rappreżentattiva. Din id-dispożizzjoni tiżgura li fl-Istati Membri kollha jkun hemm livell minimu ta' aċċess effettiv għall-informazzjoni meħtieġa mill-entitajiet kwalifikati biex jippruvaw il-pretensjoni tagħhom u jinforma b'mod adegwat lill-konsumaturi konċernati dwar l-azzjoni rappreżentattiva. Fl-istess waqt, id-Direttiva tevita obbligi ta' żvelar wiesa' u għaljin iżżejjed li jistgħu joħolqu piżijiet bla bżonn fuq il-partijiet konvenuti u riskji ta' abbuż. Dan l-iżvelar dejjem se jkun soġġett għal kontroll strett, ġudizzjarju jew amministrattivi, rigward il-ħtieġa, l-iskop u l-proporzjonalità tiegħu.

L-Artikolu 14 jiżgura penali effettivi, dissważivi u proporzjonati fil-każ li n-negozjant konvenut ma jikkonformax ma' deċiżjoni finali maħruġa minn qorti jew awtorità amministrattiva waqt azzjoni rappreżentattiva. Dawn il-penali ser ikunu disponibbli fil-forma ta' multi fl-Istati Membri kollha. Dan jipprovdi inċentiv importanti għan-negozjanti konvenuti biex jikkonformaw malajr mal-ordnijiet finali ta' inġunzjoni u ta' rimedju, kif ukoll mas-soluzzjonijiet approvati.

L-Artikolu 15 jistabbilixxi r-regoli dwar l-għajnuna lill-entitajiet kwalifikati. Dan jiżgura li l-entitajiet kwalifikati ma jiġux ipprevenuti milli jressqu azzjonijiet rappreżentattivi skont din id-Direttiva minħabba l-ispejjeż involuti fil-proċeduri. L-ispejjeż tal-proċedimenti jenħtieġ li ma joħolqux ostakli eċċessivi għall-entitajiet kwalifikati biex jeżerċitaw id-dritt tagħhom li jaġixxu fl-interess pubbliku li jipproteġu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Id-dispożizzjoni tagħti mandat ukoll lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex jappoġġjaw u jiffaċilitaw il-kooperazzjoni bejn l-entitajiet kwalifikati u l-iskambju tal-esperjenzi tagħhom

sabiex jiżdied l-użu tal-azzjonijiet rappreżentattivi kontra ksur b'implikazzjonijiet transfruntiera.

L-Artikolu 16 jistabbilixxi r-regoli rilevanti għal azzjonijiet rappreżentattivi transfruntiera. Jiżgura r-rikonoxximent reċiproku minn qabel tal-istatus legali tal-entitajiet kwalifikati maħtura fi Stat Membru wieħed biex iressqu azzjoni rappreżentattiva fi Stat Membru ieħor. Barra minn hekk, tippermetti lill-entitajiet kwalifikati minn Stati Membri differenti jaħdmu flimkien fl-istess azzjoni rappreżentattiva quddiem forum wieħed kompetenti skont ir-regoli rilevanti tal-Unjoni u nazzjonali.

L-Artikoli 17 sa 22 jistabbilixxu d-dispożizzjonijiet li jirrigwardaw ir-revoka tad-Direttiva 2009/22/KE, l-evalwazzjoni u r-rappurtar mill-Kummissjoni, it-traspożizzjoni, id-dispożizzjonijiet tranżizzjonali, u d-dħul fis-seħħ, l-applikazzjoni temporanja u d-destinatarji tad-Direttiva proposta.

2018/0089 (COD)

Proposta għal

DIRETTIVA TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

dwar l-azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi, u li tħassar id-Direttiva 2009/22/KE

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 114 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġiżlattiv intbagħat lill-Parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew[28],

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġiżlattiva ordinarja,

Billi:

(1) L-għan ta' din id-Direttiva huwa li tippermetti lill-entitajiet kwalifikati, li jirrappreżentaw l-interess kollettiv tal-konsumaturi, li jfittxu rimedju permezz ta' azzjonijiet rappreżentattivi kontra l-ksur ta' dispożizzjonijiet tal-liġi tal-Unjoni. L-entitajiet kwalifikati jenħtieġ li jkunu jistgħu jitolbu għall-waqfien jew il-projbizzjoni ta' ksur, li jiġi kkonfermat li seħħ ksur u li jfittxu rimedju, bħall-kumpens, tiswija jew roħs fuq il-prezz kif disponibbli skont il-liġijiet nazzjonali.

(2) Id-Direttiva 2009/22/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[29] ippermettiet lill-entitajiet kwalifikati jressqu azzjonijiet rappreżentattivi bl-għan primarju li jinġieb fi tmiem ksur tal-liġi tal-Unjoni li jagħmel ħsara lill-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Madankollu, dik id-Direttiva ma tindirizzax biżżejjed l-isfidi għall-infurzar tal-liġi tal-konsumatur. Sabiex titjieb id-deterrenza ta' prassi illegali u biex jitnaqqas id-detriment tal-konsumaturi, huwa meħtieġ li jissaħħaħ il-mekkaniżmu għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Minħabba l-għadd kbir ta' tibdiliet, għal raġunijiet ta' ċarezza, huwa xieraq li d-Direttiva 2009/22/KE tiġi ssostitwita.

(3) Azzjoni rappreżentattiva jenħtieġ li toffri mod effettiv u effiċjenti li tipproteġi l-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Din l-azzjoni jenħtieġ li tippermetti lill-entitajiet kwalifikati jaġixxu bl-għan li jiżguraw konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi tal-Unjoni u li jegħlbu l-ostakli li jiltaqgħu magħhom il-konsumaturi f'azzjonijiet individwali, bħal pereżempju l-inċertezza dwar id-drittijiet tagħhom u l-mekkaniżmi proċedurali disponibbli, ir-riluttanza psikoloġika li jieħdu azzjoni u l-bilanċ negattiv tal-ispejjeż u l-benefiċċji mistennija ta' azzjoni individwali.

28 ĠU C […], […], p. […].
29 ĠU L 110/30, 1.5.2009.

(4) Huwa importanti li jiġi żgurat il-bilanċ meħtieġ bejn l-aċċess għall-ġustizzja u s-salvagwardji proċedurali kontra l-litigazzjoni abbużiva li tista' tfixkel b'mod mhux ġustifikabbli il-kapaċità tan-negozji biex joperaw fis-Suq Uniku. Sabiex jiġi evitat l-abbuż tal-azzjonijiet rappreżentattivi jenħtieġ li jiġu evitati elementi bħal danni punittivi u nuqqas ta' limitazzjonijiet b'rabta mad-dritt li titressaq azzjoni f'isem il-konsumaturi li ġarrbu dannu u jenħtieġ li jiġu stabbilitili regoli ċari dwar id-diversi aspetti proċedurali, bħall-ħatra tal-entitajiet kwalifikati, l-oriġini tal-fondi tagħhom u n-natura tal-informazzjoni meħtieġa biex isostnu l-azzjoni rappreżentattiva. Jenħtieġ li din id-Direttiva ma taffettwax ir-regoli nazzjonali dwar l-allokazzjoni tal-ispejjeż proċedurali.

(5) Ksur li jaffettwa l-interessi kollettivi tal-konsumaturi ta' spiss ikollu implikazzjonijiet transfruntiera. Azzjonijiet rappreżentattivi aktar effettivi u effiċjenti disponibbli fl-Unjoni kollha jenħtieġ li jsaħħu l-fiduċja tal-konsumaturi fis-suq intern u jagħtu setgħa lill-konsumaturi biex jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom.

(6) Din id-Direttiva jenħtieġ li tkopri varjetà ta' oqsma bħall-protezzjoni tad-dejta, is-servizzi finanzjarji, l-ivvjaġġar u t-turiżmu, l-enerġija, il-mezzi tat-telekomunikazzjoni u tal-ambjent. Jenħtieġ li tkopri l-ksur tad-dispożizzjonijiet tal-liġi tal-Unjoni li jipproteġu l-interessi tal-konsumaturi, kemm jekk dawn ikunu msemmija bħala konsumaturi jew bħala vjaġġaturi, utenti, konsumaturi, investituri bl-imnut, klijenti mhux professjonali jew mod ieħor fil-liġi rilevanti tal-Unjoni. Biex ikun żgurat rispons xieraq għal ksur tal-liġi tal-Unjoni, li l-forma u d-daqs tagħha qed jevolvu b'rata mgħaġġla, jenħtieġ jiġi kkunsidrat, kull darba li jiġi adottat att ġdid tal-Unjoni, relevanti għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi, jekk jenħtieġx li jiġi emendat l-Anness ta' din id-Direttiva sabiex l-att il-ġdid jaqa' taħt il-kamp ta' applikazzjoni tagħha.

(7) Il-Kummissjoni adottat proposta leġiżlattiva għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolament (KE) Nru 261/2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jitħallewx jitilgħu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u r-Regolament (KE) Nru 2027/97 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fir-rigward tat-trasport ta' passiġġieri u l-bagalji tagħhom bl-ajru[30] u għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar id-drittijiet u l-obbligi tal-passiġġieri tal-ferroviji[31]. Għalhekk huwa xieraq li jiġi stipulat li, sena wara d-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva, il-Kummissjoni tivvaluta jekk ir-regoli tal-Unjoni fil-qasam tad-drittijiet tal-passiġġieri tal-ajru u tal-ferrovija joffrux livell xieraq ta' protezzjoni għall-konsumaturi, komparabbli għal dak previst f'din id-Direttiva, u tiġbed il-konklużjonijiet meħtieġa fir-rigward tal-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva.

(8) Filwaqt li tibni fuq id-Direttiva 2009/22/KE, din id-Direttiva jenħtieġ li tkopri kemm il-ksur domestiku kif ukoll il-ksur transfruntier, b'mod partikolari meta l-konsumaturi konċernati minn ksur ikunu jgħixu f'wieħed jew bosta Stati Membri għajr l-Istat Membru fejn ikun stabbilit in-negozjant li wettaq il-ksur. Jenħtieġ ukoll li tkopri ksur li jkun waqaf qabel tinbeda jew titlesta l-azzjoni rappreżentattiva, peress li xorta jista' jkun għadu meħtieġ li jiġi evitat li l-prassi tirrepeti ruħha, li jiġi stabbilit li l-prassi tikkostitwixxi ksur u li jiġi ffaċilitat ir-rimedju lill-konsumaturi.

[30] COM(2013) 130 final.
[31] COM(2017) 548 final.

(9) Din id-Direttiva jenħtieġ li ma tistabbilixxix regoli ta' liġi internazzjonali privata dwar il-ġurisdizzjoni, ir-rikonoxximent u l-infurzar tas-sentenzi jew il-liġi applikabbli. L-istrumenti eżistenti tal-liġi tal-Unjoni japplikaw għall-azzjonijiet rappreżentattivi stabbiliti minn din id-Direttiva.

(10) Peress li huma biss l-entitajiet kwalifikati li jistgħu jressqu azzjonijiet rappreżentattivi, biex jiġi żgurat li l-interessi kollettivi tal-konsumaturi jkunu rappreżentati b'mod adegwat, l-entitajiet kwalifikati jenħtieġ li jkunu konformi mal-kriterji stabbiliti minn din id-Direttiva. B'mod partikolari, jeħtieġ li dawn ikunu kkostitwiti kif suppost skont il-liġi ta' Stat Membru, u dan jista' jinkludi, pereżempju, rekwiżiti dwar l-għadd ta' membri, il-grad ta' permanenza, jew rekwiżiti ta' trasparenza dwar aspetti rilevanti mill-istruttura tagħhom, bħall-istatuti kostituttivi tagħhom, l-istruttura maniġerjali, l-objettivi u l-metodi ta' ħidma. Jenħtieġ ukoll li ma jkunux bi skop ta' qligħ u li jkollhom interess leġittimu fl-iżgurar tal-konformità mal-liġi rilevanti tal-Unjoni. Dawn il-kriterji jenħtieġ li japplikaw kemm għall-entitajiet kwalifikati maħtura minn qabel u kif ukoll għall-entitajiet kwalifikati *ad hoc* li jiġu kkostitwiti għal xi azzjoni speċifika.

(11) Korpi pubbliċi indipendenti u l-organizzazzjonijiet tal-konsumatur b'mod speċjali jenħtieġ li jkollhom rwol attiv f'li jiżguraw il-konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-liġi tal-Unjoni u li jkunu kollha f'pożizzjoni tajba biex jaġixxu bħala entitajiet kwalifikati. Minħabba li dawn l-entitajiet ikollhom aċċess għal sorsi differenti ta' informazzjoni dwar il-prassi tan-negozjanti fil-konfront tal-konsumaturi u jkollhom prijoritajiet differenti għall-attivitajiet tagħhom, l-Istati Membri jenħtieġ li jkunu liberi jiddeċiedu dwar it-tipi ta' miżuri li jistgħu jitressqu minn kull entità kwalifikata f'azzjonijiet rappreżentattivi.

(12) Peress li kemm il-proċeduri ġudizzjarji u amministrattivi jistgħu b'mod effettiv u effiċjenti jservu għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi huwa fid-diskrezzjoni tal-Istati Membri jekk l-azzjoni rappreżentattiva tistax titressaq bi proċedimenti ġudizzjarji jew amministrattivi, jew bihom it-tnejn, skont il-qasam rilevanti tal-liġi jew tas-settur ekonomiku. Dan għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-dritt għal rimedju effettiv skont l-Artikolu 47 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, li tgħid li l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li l-konsumaturi u n-negozji jkollhom id-dritt għal rimedju effettiv quddiem qorti jew tribunal, kontra kull deċiżjoni amministrattiva meħuda skont id-dispożizzjonijiet nazzjonali li jimplimentaw din id-Direttiva. Dan jenħtieġ jinkludi l-possibbiltà li l-partijiet jiksbu deċiżjoni ta' sospensjoni tal-eżekuzzjoni tad-deċiżjoni kkontestata, skont il-liġi nazzjonali.

(13) Sabiex tiżdied l-effettività proċedurali tal-azzjonijiet rappreżentattivi, l-entitajiet kwalifikati jenħtieġ li jkollhom il-possibilità li jitolbu miżuri differenti fl-istess azzjoni rappreżentattiva jew f'azzjonijiet rappreżentattivi separati. Dawn il-miżuri jenħtieġ jinkludu miżuri interim għall-waqfien ta' prassi fis-seħħ jew għall-projbizzjoni ta' prassi li tkun għandha ma twettqitx, iżda hemm riskju li din il-prassi tista' tikkawża dannu serju jew irriversibbli lill-konsumaturi, miżuri li jistabbilixxu li xi prassi partikolari tikkostitwixxi ksur tal-liġi u, jekk ikun meħtieġ, li jwaqqfu jew jipprojbixxu l-prassi fil-futur, kif ukoll miżuri li jeliminaw il-kontinwazzjoni l-effetti tal-ksur, inkluż rimedju. Jekk jintalbu f'azzjoni waħda, l-entitajiet kwalifikati jenħtieġ li jkunu jistgħu jitolbu l-miżuri rilevanti kollha fl-istess ħin li jressqu l-azzjoni jew li jitolbu għall-ewwel darba għal ordnijiet ta' inġunzjonijiet u sussegwentement u jekk ikun xieraq ordni ta' rimedju.

(14) Ordnijiet ta' inġunzjoni għandhom l-għan li jipproteġu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi b'mod indipendenti minn kwalunkwe telf jew dannu reali mġarrab minn konsumaturi individwali. Ordnijiet ta' inġunzjoni jistgħu jeħtieġu lin-negozjanti jieħdu azzjoni speċifika, bħal pereżempju li jipprovdu lill-konsumaturi b'informazzjoni li qabel kienet tħalliet barra bi ksur ta' obbligi legali. Id-deċiżjonijiet li jistabbilixxu li prassi tikkostitwixxi ksur jenħtieġ li ma tkunx tiddependi fuq jekk il-prassi twettqitx intenzjonalment jew b'negliġenza.

(15) L-entità kwalifikata li tibda azzjoni rappreżentattiva skont din id-Direttiva jenħtieġ li tkun parti fil-proċedimenti. Il-konsumaturi konċernati mill-ksur jenħtieġ li jkollhom biżżejjed opportunitajiet adegwati biex jibbenefikaw mir-riżultati rilevanti tal-azzjoni rappreżentattiva. Ordnijiet ta' inġunzjoni maħruġa skont din id-Direttiva jenħtieġ li jkunu mingħajr preġudizzju għall-azzjonijiet individwali miġjuba minn konsumaturi li tkun saritilhom ħsara minħabba l-prassi suġġetta għall-ordni ta' inġunzjoni.

(16) L-entitajiet kwalifikati jenħieġ li jkunu jistgħu jitolbu għal miżuri bl-għan li tiġi eliminata l-kontinwazzjoni tal-effetti tal-ksur. Dawn il-miżuri jenħtieġ li jieħdu l-forma ta'ordni ta' rimedju li tobbliga lin-negozjant jipprovdi, fost l-oħrajn, kumpens, tiswija, sostituzzjoni, roħs fil-prezz, terminazzjoni tal-kuntratt jew rimborż tal-prezz imħallas, kif xieraq u skont kif disponibbli skont il-liġijiet nazzjonali.

(17) Il-kumpens mogħti lill-konsumaturi li sofrew dannu f'sitwazzjoni ta' dannu tal-massa jenħtieġ li ma jaqbiżx l-ammont dovut min-negozjant skont il-liġi nazzjonali jew tal-Unjoni applikabbli biex ikopri d-dannu reali subit mill-konsumaturi. B'mod partikolari, danni punittivi, li jwasslu għal kumpens żejjed għad-dannu mġarrab lill-parti pretendent jenħtieġ li jkunu evitati.

(18) L-Istati Membri jistgħu jeħtieġu li l-entitajiet kwalifikati jipprovdu biżżejjed informazzjoni biex isostnu azzjoni rappreżentattiva għal rimedju, inkluż deskrizzjoni tal-grupp ta' konsumaturi konċernati mill-ksur u l-kwistjonijiet ta' fatti u ta' liġi li jridu jiġu riżolti fl-azzjoni rappreżentattiva. L-entità kwalifikata jenħtieġ li ma tkunx meħtieġa tidentifika individwalment il-konsumaturi kollha konċernati minn ksur biex tibda azzjoni. F'azzjonijiet rappreżentattivi għal rimedju, il-qorti jew l-awtorità amministrattiva jenħtieġ li tivverifika kemm jista' jkun kmieni fil-proċedimenti jekk il-każ huwiex adatt biex jitressaq bħala azzjoni rappreżentattiva, minħabba n-natura tal-ksur u l-karatteristiċi tad-danni mġarrba mill-konsumaturi konċernati.

(19) L-Istati Membri għandhom jitħallew jiddeċiedu jekk il-qorti jew l-awtorità nazzjonali li quddiemha tressqet azzjoni rappreżentattiva għal rimedju tista', b'mod eċċezzjonali, toħroġ minflok ordni ta' rimedju, deċiżjoni dikjaratorja dwar ir-responsabilità tan-negozjant lejn il-konsumaturi milquta mill-ksur li tista' tiġi direttament invokata f'azzjonijiet ta' rimedju sussegwenti mill-konsumaturi individwali. Din il-possibbiltà jenħtieġ li tkun riżervata għal każijiet ġustifikati kif dovut meta l-kwantifikazzjoni tar-rimedju individwali li jrid jiġi attribwiti lil kull konsumatur konċernat mill-azzjoni rappreżentattiva tkun kumplessa u ma jkunx effiċjenti li titwettaq fl-azzjoni rappreżentattiva. Id-deċiżjonijiet dikjaratorji jenħtieġ li ma jinħarġux f'sitwazzjonijiet li mhumiex kumplessi u b'mod partikolari fejn il-konsumaturi konċernati jkunu identifikabbli u meta l-konsumaturi jkunu sofrew dannu komparabbli tul perjodu ta' żmien jew mill-akkwist. Bl-istess mod, jenħtieġ li ma jinħarġux deċiżjonijiet dikjaratorji meta l-ammont ta' telf imġarrab minn kull konsumatur individwali jkun tant żgħir li x'aktarx il-konsumaturi individwali ma jressqux pretensjoni għal rimedju individwali. Il-qorti jew l-awtorità nazzjonali jenħtieġ li tagħti r-raġunijiet kif dovut għalfejn użat deċiżjoni deklaratorja minflok ordni ta' rimedju f'każ partikolari.

(20) Meta l-konsumaturi konċernati mill-istess prassi jkunu identifikabbli u jkunu ġarrbu ħsara komparabbli tul perjodu ta' żmien jew mill-akkwist, bħal fil-każ ta' kuntratti tal-konsumatur fit-tul, il-qorti jew l-awtorità amministrattiva tista' tiddefinixxi b'mod ċar il-grupp ta' konsumaturi konċernati mill-ksur matul l-azzjoni rappreżentattiva. B'mod partikolari, qorti jew awtorità amministrattiva tista' titlob lin-negozjant li wettaq il-ksur biex jipprovdi l-informazzjoni rilevanti, bħalma hija l-identità tal-konsumaturi konċernati u kemm damet il-prassi. Għal raġunijiet ta' ħeffa u effiċjenza, f'dawn il-każijiet l-Istati Membri, skont il-liġijiet nazzjonali tagħhom, jistgħu jikkunsidraw li l-konsumaturi jingħataw il-possibbiltà li jibbenefikaw direttament minn ordni ta' rimedju wara li tkun inħarġet mingħajr ma jkunu meħtieġa jagħtu l-mandat individwali tagħhom qabel ma tinħareġ l-ordni ta' rimedju.

(21) F'każijiet ta' valur baxx il-biċċa l-kbira tal-konsumaturi x'aktarx ma jiħdux azzjoni biex jinfurzaw id-drittijiet tagħhom minħabba li l-isforzi jissuperaw il-benefiċċji individwali. Madankollu, jekk l-istess prassi tikkonċerna għadd ta' konsumaturi, it-telf aggregat jista' jkun sinifikanti. F'dawn il-każijiet, il-qorti jew l-awtorità tista' tikkunsidra li huwa sproporzjonat li tiddistribwixxi l-fondi lura lill-konsumaturi konċernati, pereżempju minħabba li dan ikun oneruż wisq jew imprattikabbli. Għalhekk, il-fondi riċevuti bħala kumpens permezz tal-azzjonijiet rappreżentattivi jistgħu jkunu aktar utli għal finijiet ta' protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi u jenħtieġ li jiġu diretti lejn skop pubblika rilevanti, bħal fond għall-għajnuna legali lill-konsumaturi, kampanji ta' sensibilizzazzjoni jew assoċjazzjonijiet tal-konsumatur.

(22) Miżuri li jkollhom l-għan li jeliminaw il-kontinwazzjoni tal-effetti tal-ksur jistgħu jintalbu biss fuq il-bażi ta' deċiżjoni finali, li tistabbilixxi ksur tal-liġi tal-Unjoni koperta mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva u li jagħmel ħsara lill-interess kollettiv ta' konsumaturi, inkluż ordni ta' inġunzjoni finali maħruġa fi ħdan l-azzjoni rappreżentattiva. B'mod partikolari, miżuri li jeliminaw il-kontinwazzjoni tal-effetti tal-ksur jistgħu jintalbu fuq il-bażi ta' deċiżjonijiet finali ta' qorti jew awtorità amministrattiva fil-kuntest tal-attivitajiet ta' infurzar regolati mir-Regolament (UE) 2017/2394 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2017 dwar il-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali responsabbli għall-infurzar tal-liġijiet tal-protezzjoni tal-konsumaturi u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 2006/2004 [32].

(23) Din id-Direttiva tipprevedi mekkaniżmu proċedurali, li ma jaffettwawx ir-regoli li jistabbilixxu drittijiet sostantivi tal-konsumatur għal rimedji kuntrattwali u mhux kuntrattwali f'każ li l-interessi tagħhom ikunu ġew milquta minn ksur, bħalma huwa d-dritt għal kumpens għad-danni, it-terminazzjoni ta' kuntratt, rimborż, sostituzzjoni, tiswija jew roħs fuq il-prezz. Azzjoni rappreżentattiva li titlob rimedju skont din id-Direttiva tista' titressaq biss meta l-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali tipprevedi dawn id-drittijiet sostantivi.

(24) Din id-Direttiva ma tissostitwixxix mekkaniżmi nazzjonali ta' rimedju kollettiv eżistenti. B'kunsiderazzjoni tat-tradizzjonijiet legali tagħhom, id-Direttiva tħalli f'idejn l-Istati Membri jekk ifasslux l-azzjoni rappreżentattiva stabbilita minn din id-Direttiva bħala parti minn mekkaniżmu ta' rimedju kollettiv eżistenti jew futuri jew bħala alternattiva għal dawn il-mekkaniżmi, dment li l-mekkaniżmu nazzjonali jikkonforma mal-modalitajiet stabbiliti minn din id-Direttiva.

---

32 ĠU L 345, 27.12.2017.

(25) L-entitajiet kwalifikati jenħtieġ li jkunu kompletament trasparenti dwar is-sors tal-finanzjament tal-attività tagħhom inġenerali u dwar il-fondi li jappoġġjaw azzjoni rappreżentattiva speċifika għal rimedju sabiex jippermettu lill-qrati jew lill-awtoritajiet amministrattivi jivvalutaw jekk jistax ikun hemm kunflitt ta' interess bejn it-terza parti li qed tipprovdi l-fondi u l-entità kwalifikata u biex jiġu evitati r-riskji ta' litigazzjoni abbużiva, kif ukoll biex jivvalutaw jekk il-parti terza finanzjatur għandhiex biżżejjed riżorsi biex tissodisfa l-impenji finanzjarji tagħha lejn l-entità kwalifikata. L-informazzjoni pprovduta mill-entità kwalifikata lill-qorti jew lill-awtorità amministrattiva li tissorvelja l-azzjoni rappreżentattiva jenħtieġ tippermettilom jivvalutaw jekk il-parti terza tistax tinfluwenza d-deċiżjonijiet proċedurali tal-entità kwalifikata fil-kuntest tal-azzjoni rappreżentattiva, inkluż dwar is-soluzzjonijiet u jekk hijiex qed tipprovdi finanzjament għal azzjoni rappreżentattiva għal rimedju kontra konvenut li huwa kompetitur tal-fornitur tal-fondi jew kontra konvenut li l-fornitur tal-fondi jiddependi minnu. Jekk xi waħda minn dawn iċ-ċirkustanzi tiġi kkonfermata, il-qorti jew l-awtorità amministrattiva jenħtieġ jkollha s-setgħa li tirrikjedi lill-entità kwalifikata tirrifjuta l-fondi rilevanti u, jekk ikun meħtieġ, tiċħad il-locus standi tal-entità kwalifikata f'każ speċifiku.

(26) Soluzzjonijiet kollettivi extraġudizzjarji bl-għan li jingħata rimedju lill-konsumaturi li ġarbu dannu jenħtieġ li jiġu mħeġġa kemm qabel ma titressaq l-azzjoni rappreżentattiva u fi kwalunkwe stadju tal-azzjoni rappreżentattiva.

(27) L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li entità kwalifikata u negozjant li jkunu laħqu ftehim dwar soluzzjoni għal rimedju għall-konsumaturi affettwati minn prassi allegatament illegali ta' dak in-negozjant jistgħu jitolbu b'mod konġunt lill-qorti jew lill-awtorità amministrattiva biex japprovah. Talba bħal din jenħtieġ li tiġi aċċettata mill-qorti jew mill-awtorità amministrattiva biss jekk ma jkunx hemm għaddejja azzjoni rappreżentattiva oħra dwar l-istess prassi. Qorti kompetenti jew awtorità amministrattiva li tapprova tali soluzzjoni kollettiva jenħtieġ tqis l-interessi u d-drittijiet tal-partijiet kollha konċernati, inklużi tal-konsumaturi individwali. Il-konsumaturi individwali konċernati jenħtieġ li tingħatalhom il-possibbiltà jaċċettaw jew jirrifjutaw li jintrabtu b'din is-soluzzjoni.

(28) Il-qorti u l-awtorità amministrattiva jenħtieġ ikollhom is-setgħa jistiednu lin-negozjant li qed iwettaq il-ksur u lill-entità kwalifikata li ressqet l-azzjoni rappreżentattiva biex jidħlu f'negozjati bl-għan li jinlaħqu ftehim dwar soluzzjoni dwar ir-rimedju li jrid jingħata lill-konsumaturi konċernati. Id-deċiżjoni dwar jekk il-partijiet għandhomx jiġu mistiedna jsolvu tilwima barra l-qorti jenħtieġ tqis it-tip ta' ksur li hija marbuta miegħu l-azzjoni, il-karatteristiċi tal-konsumaturi konċernati, it-tipi possibbli ta' rimedju li jridu jiġu offruti, u r-rieda tal-partijiet li jilħqu ftehim u l-ħeffa tal-proċedura.

(29) Sabiex jiġi ffaċilitat ir-rimedju għall-konsumaturi individwali abbażi ta' deċiżjonijiet dikjaratorji finali rigward ir-responsabbiltà tan-negozjant lejn il-konsumaturi milquta minn ksur, maħruġa f'azzjonijiet rappreżentattivi, il-qorti jew l-awtorità amministrattiva li tkun ħarġet id-deċiżjoni jenħtieġ ikollha s-setgħa titlob lill-entità kwalifikata u lin-negozjant biex jilħqu soluzzjoni kollettiva.

(30) Kwalunkwe soluzzjoni extraġudizzjarja milħuqa fil-kuntest ta' azzjoni rappreżentattiva jew abbażi ta' deċiżjoni dikjaratorja finali jenħtieġ tiġi approvat mill-qorti jew mill-awtorità amministrattiva rilevanti biex tiġi żgurata l-legalità u l-imparzjalità tagħha, u jitqiesu l-interessi u d-drittijiet tal-partijiet kollha konċernati. Il-konsumaturi

individwali konċernati jenħtieġ li tingħatalhom il-possibbiltà jaċċettaw jew jirrifjutaw li jintrabtu b'din is-soluzzjoni.

(31) Biex azzjoni rappreżentattiva jkollha suċċess huwa kruċjali li l-konsumaturi jiġu infurmati dwarha. Il-konsumaturi jenħtieġ jiġu infurmati li għaddejja azzjoni rappreżentattiva, dwar il-fatt li prassi ta' negozjant ġiet ikkunsidrata bħala ksur tal-liġi, id-drittijiet tagħhom wara l-istabbiliment ta' ksur u kwalunkwe pass sussegwenti li se jittieħed mill-konsumaturi konċernati, partikolarment biex jiksbu rimedju. Ir-riskji għar-reputazzjoni assoċjati mat-tixrid tal-informazzjoni dwar ksur huma wkoll importanti biex jiskoraġġixxu lin-negozjanti milli jiksru d-drittijiet tal-konsumaturi.

(32) Biex tkun effettiva, l-informazzjoni jenħtieġ tkun adegwata u proporzjonata għaċ-ċirkostanzi tal-każ. In-negozjant jenħieġ li jinforma b'mod adegwat lill-konsumaturi konċernati kollha dwar il-ordnijiet finali ta' inġunzjoni u rimedju maħruġa fl-azzjoni rappreżentattiva kif ukoll dwar soluzzjoni approvata minn qorti jew awtorità amministrattiva. Din l-informazzjoni tista' tiġi pprovduta, pereżempju fuq il-websajt tan-negozjant, fil-midja soċjali, minn postijiet tas-suq onlajn, jew f'gazzetti popolari, inklużi dawk distribwiti esklussivament b'mezzi ta' komunikazzjoni elettroniċi. Jekk ikun possibbli, il-konsumaturi jenħtieġ jiġu informati individwalment permezz ta' ittri elettroniċi jew stampati. Din l-informazzjoni jenħtieġ tingħata f'formati aċċessibbli għall-persuni b'diżabilità fuq talba.

(33) Sabiex tissaħħaħ iċ-ċertezza legali, tiġi evitata l-inkonsistenza fl-applikazzjoni tal-liġi tal-Unjoni u tiżdied l-effettività u l-effiċjenza proċedurali tal-azzjonijiet rappreżentattivi u tal-azzjonijiet ta' segwitu possibbli għal rimedju, il-konstatazzjoni ta' ksur stabbilit f'deċiżjoni finali, inkluż inġunzjoni finali skont din id-Direttiva, maħruġa minn awtorità amministrattiva jew minn qorti jenħtieġ li ma tiġix litigata mill-ġdid f'azzjonijiet legali sussegwenti relatati mal-istess ksur mill-istess negozjant fir-rigward tan-natura tal-ksur u tal-ambitu materjali, personali, temporali u territorjali tiegħu kif stabbilit b'dik id-deċiżjoni finali. Meta azzjoni li titlob miżuri li jeliminaw il-kontinwazzjoni tal-effetti tal-ksur, inkluż għal rimedju, titressaq fi Stat Membru ieħor apparti mill-Istat Membru fejn tkun inħarġet deċiżjoni finali li tistabbilixxi dan il-ksur, din id-deċiżjoni jenħtieġ li tikkostitwixxi preżunzjoni konfutabbli li l-ksur seħħ.

(34) L-Istati Membri jenħtieġ jiżguraw li azzjonijiet individwali ta' rimedju jistgħu jkunu bbażati fuq deċiżjoni dikjaratorja finali maħruġa f'azzjoni rappreżentattiva. Azzjonijiet bħal dawn jenħtieġ li jkunu disponibbli permezz ta' proċeduri ħfif u simplifikati.

(35) Azzjonijiet għal rimedju bbażati fuq l-istabbiliment ta' ksur minn ordni ta' inġunzjoni finali jew minn deċiżjoni dikjaratorja finali dwar ir-responsabilità tan-negozjant lejn l-konsumaturi li ġarrbu dannu skont din id-Direttiva jenħtieġ li ma jiġux imfixkla minn regoli nazzjonali dwar il-preskrizzjoni. It-tressiq ta' azzjoni rappreżentattiva jenħtieġ ikollu l-effett li jissospendi jew li jinterrompi l-preskrizzjoni għal kwalunkwe azzjoni ta' rimedju għall-konsumaturi konċernati minn din l-azzjoni.

(36) L-azzjonijiet rappreżentattivi għal ordnijiet ta' inġunzjoni jenħtieġ li jiġu ttrattati bil-ħeffa proċedurali dovuta. L-ordni ta' inġunzjoni b'effett provviżorju jenħtieġ li dejjem jiġu ttrattati permezz ta' proċedura aċċellerata biex jiġi evitat kwalunkwe dannu jew dannu ulterjuri kkawżat mill-ksur.

(37) L-evidenza hija element importanti biex jiġi stabbilit jekk prassi partikolari tikkostitwixxix ksur tal-liġi, jekk hemmx riskju li tirrepeti ruħha, biex jiġu identifikati l-konsumaturi konċernati minn ksur, tittieħed deċiżjoni dwar rimedju u l-konsumaturi konċernati minn azzjoni rappreżentattiva jiġu infurmati b'mod adegwat dwar il-

proċedimenti u l-eżitu finali tagħha. Madankollu, ir-relazzjonijiet bejn in-negozji u l-konsumaturi huma karatterizzati minn asimmetrija fl-informazzjoni u l-informazzjoni meħtieġa tista' tkun esklussivament għand in-negozjant u dan jagħmilha inaċċessibbli għall-entità kwalifikata. L-entitajiet kwalifikati għalhekk jenħtieġ jingħataw id-dritt li jitolbu lill-qorti jew lill-awtorità amministrattiva kompetenti biex tiġi żvelata l-evidenza rilevanti għall-pretensjoni tagħhom u li tkun għand in-negozjant jew li tkun meħtieġa biex il-konsumaturi konċernati jiġu infurmati b'mod adegwat dwar l-azzjoni rappreżentattiva, mingħajr ma jkun meħtieġ li jispeċifikaw l-elementi speċifiċi tal-evidenza. Il-ħtieġa, l-iskop u l-proporzjonalità ta' dan l-iżvelar jenħtieġ jiġi vvalutat bir-reqqa mill-qorti jew mill-awtorità amministrattiva li tissorvelja l-azzjoni rappreżentattiva biex tqis il-protezzjoni tal-interessi leġittimi ta' partijiet terzi u soġġett għar-regoli applikabbli tal-Unjoni u nazzjonali dwar il-kunfidenzjalità.

(38) Sabiex tiġi żgurata l-effettività tal-azzjonijiet rappreżentattivi n-negozjanti li jwettqu ksur jenħtieġ jiffaċċjaw penali effettivi, dissważivi u proporzjonati għan-nuqqas ta' konformità ma' deċiżjoni finali maħruġa fl-azzjoni rappreżentattiva.

(39) Wara li jikkunsidraw il-fatt li l-azzjonijiet rappreżentattivi huma ta' interess pubbliku billi jipproteġu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi, l-Istati Membri jenħtieġ li jiżguraw li l-entitajiet kwalifikati ma jkunux impediti milli jressqu azzjonijiet rappreżentattivi skont din id-Direttiva minħabba l-ispejjeż involuti fil-proċeduri.

(40) Il-kooperazzjoni u l-iskambju ta' informazzjoni bejn l-entitajiet kwalifikati minn Stati Membri differenti wrew li huma utli biex jiġu indirizzati każijiet ta' ksur transfruntier. Jeħtieġ li jkun hemm tkomplija u espansjoni tal-bini tal-kapaċità u ta' miżuri ta' kooperazzjoni ma' għadd akbar ta' entitajiet kwalifikati madwar l-Unjoni sabiex jiżdied l-użu tal-azzjonijiet rappreżentattivi b'implikazzjonijiet transfruntiera.

(41) Sabiex il-ksur b'implikazzjonijiet transfruntiera jiġi indirizzat b'mod effettiv, ir-rikonoxximent reċiproku tal-istatus legali tal-entitajiet kwalifikati maħtura minn qabel fi Stat Membru wieħed biex iressqu azzjoni rappreżentattiva fi Stat Membru ieħor jenħtieġ li tkun żgurata. Barra minn hekk, entitajiet kwalifikati minn Stati Membri differenti jenħtieġ li jkunu jistgħu jingħaqdu f'azzjoni rappreżentattiva waħda quddiem forum wieħed, soġġetti għar-regoli dwar il-ġurisdizzjoni kompetenti. Għal raġunijiet ta' effiċjenza u effettività, entità kkwalifikata waħda jenħtieġ li tkun tista' tressaq azzjoni rappreżentattiva f'isem l-entitajiet kwalifikati l-oħra li jirrappreżentaw il-konsumaturi minn Stati Membri differenti.

(42) Din id-Direttiva tirrispetta d-drittijiet fundamentali u tosserva l-prinċipji rikonoxxuti b'mod partikolari mill-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea. Għaldaqstant, din id-Direttiva jenħtieġ li tkun interpretata u applikata skont dawk id-drittijiet u l-prinċipji, inkluż dawk relatati mad-dritt għal rimedju effettiv u għal proċess ġust, kif ukoll id-dritt għal difiża.

(43) Fir-rigward tal-liġi ambjentali, din id-Direttiva tqis il-Konvenzjoni UNECE dwar l-Aċċess għall-Informazzjoni, il-Parteċipazzjoni tal-Pubbliku fit-Teħid ta' Deċiżjonijiet u l-Aċċess għall-Ġustizzja fi Kwistjonijiet Ambjentali ("il-Konvenzjoni ta' Aarhus").

(44) L-objettivi ta' din id-Direttiva, jiġifieri l-istabbiliment ta' mekkaniżmu għal azzjoni rappreżentattiva għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi bil-għan li jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni għall-konsumaturi fl-Unjoni kollha u l-funzjonament xieraq tas-suq intern, ma jistgħux jintlaħqu biżżejjed bl-azzjonijiet meħuda biss mill-Istati Membri, iżda pjuttost jistgħu, minħabba l-implikazzjonijiet transfruntiera tal-azzjonijiet rappreżentattivi, jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni.

Għalhekk l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju tas-sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju tal-proporzonalità, kif stabbilit f'dak l-Artikolu, din id-Direttiva ma teċċedix dak li hu meħtieġ biex jintlaħqu dawk l-objettivi.

(45) F'konformita mad-Dikjarazzjoni Politika Konġunta tat-28 ta' Settembru 2011 tal-Istati Membri u l-Kummissjoni dwar id-dokumenti ta' spjegazzjoni[33], l-Istati Membri impenjaw ruħhom li, f'każijiet ġustifikati, jakkumpanjaw in-notifika tal-miżuri ta' traspożizzjoni tagħhom b'dokument wieħed jew aktar li jispjegaw ir-relazzjoni bejn il-komponenti ta' direttiva u l-partijiet korrispondenti tal-istrumenti ta' traspożizzjoni nazzjonali. Fir-rigward ta' din id-Direttiva, il-leġiżlatur iqis li t-trażmissjoni ta' dawk id-dokumenti hija ġġustifikata.

(46) Huwa xieraq li jiġu previsti regoli għall-applikazzjoni temporali ta' din id-Direttiva,

(47) Id-Direttiva 2009/22/KE jenħtieġ għalhekk titħassar,

ADOTTAW DIN ID-DIRETTIVA:

Kapitolu 1

Suġġett, kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

Artikolu 1

Suġġett

1. Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli li jippermettu li entitajiet kwalifikati jressqu azzjonijiet rappreżentattivi bl-għan li jipproteġu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi, filwaqt li tiżgura salvagwardji xierqa biex tiġi evitata l-litigazzjoni abbużiva.

2. Din id-Direttiva ma għandhiex tipprevjeni lill-Istati Membri milli jadottaw jew iżommu fis-seħħ dispożizzjonijiet imfassla biex jagħtu lill-entitajiet kwalifikati jew lil xi persuni oħra konċernati mezzi oħrajn biex iressqu azzjonijiet bl-għan li jipproteġu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi fil-livell nazzjonali.

Artikolu 2

Kamp ta' applikazzjoni

1. Din id-Direttiva għandha tapplika għal azzjonijiet rappreżentattivi mressqa kontra l-ksur, minn negozjanti, ta' dispożizzjonijiet tal-liġi tal-Unjoni elenkata fl-Anness I li jagħmlu ħsara jew li jistgħu jkunu ta' dannu għall-interessi kollettivi tal-konsumaturi. Id-Direttiva għandha tapplika għal ksur domestiku u transfruntier, inkluż meta dak il-ksur ikun waqaf qabel ma tkun bdiet u qabel ma tkun intemmet l-azzjoni rappreżentattiva.

2. Din id-Direttiva ma għandhiex taffettwa regoli li jistabbilixxu rimedji kuntrattwali u mhux kuntrattwali disponibbli għall-konsumaturi għal ksur bħal dan skont il-liġi tal-Unjoni jew nazzjonali.

[33] ĠU C 369, 17.12.2011, p. 14.

3. Din ir-Direttiva hija mingħajr preġudizzju għar-regoli tal-Unjoni dwar id-dritt internazzjonali privat, b'mod partikolari r-regoli relatati mal-ġurisdizzjoni tal-qrati u l-liġijiet applikabbli.

Artikolu 3

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

(1) "konsumatur" tfisser kwalunkwe persuna fiżika li tkun qiegħda taġixxi għal skopijiet li jkunu lil hinn mill-kummerċ, min-negozju, mis-sengħa jew il-professjoni tagħha;

(2) "negozjant" tfisser kwalunkwe persuna fiżika jew kwalunkwe persuna ġuridika, indipendentement minn jekk ikollhiex sjieda pubblika jew privata, li taġixxi, anki permezz ta' xi persuna oħra li tkun qed taġixxi f'isimha jew għall-interessi tagħha, għall-iskopijiet relatati mal-kummerċ, in-negozju, is-sengħa jew il-professjoni tagħha;

(3) "interessi kollettivi tal-konsumaturi" tfisser l-interessi ta' għadd ta' konsumaturi;

(4) "azzjoni rappreżentattiva" tfisser azzjoni għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi li l-konsumaturi konċernati ma jkunux parti fiha;

(5) "prassi" tfisser kwalunkwe att jew ommissjoni minn negozjant;

(6) "deċiżjoni finali" tfisser deċiżjoni minn qorti ta' Stat Membru li ma tistax appellata jew li warajha ma hemmx aktar dritt ta' appell jew deċiżjoni ta' awtorità amministrattiva li ma tistax tkun suġġetta għal aktar stħarriġ ġudizzjarju.

Kapitolu 2

Azzjoni rappreżentattiva

Artikolu 4

Entitajiet kwalifikati

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu jistgħu jitressqu azzjonijiet rappreżentattivi minn entitajiet kwalifikati maħtura, fuq talba tagħhom, mill-Istati Membri minn qabel għal dan l-għan u mqiegħda f'lista li tkun disponibbli għall-pubbliku.

L-Istati Membri għandhom jinnominaw entità bħala entità kwalifikata jekk din tkun tikkonforma mal-kriterji li ġejjin:

(a) tkun kostitwita korrettament skont il-liġi ta' Stat Membru;

(b) ikollha interess leġittimu li tiżgura li d-dispożizzjonijiet tal-liġi tal-Unjoni koperti minn din id-Direttiva jiġu rrispettati;

(c) tkun mingħajr skop ta' qligħ.

L-Istati Membri għandhom jivvalutaw, fuq bażi regolari, jekk entità kwalifikata għadhiex tissodisfa dawn il-kriterji. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li entità kwalifikata titlef l-istatus tagħha skont din id-Direttiva jekk ma tibqax konformi ma' xi kriterju jew aktar mill-kriterji elenkati fl-ewwel subparagrafu.

2. L-Istati Membri jistgħu jaħtru entità kwalifikata fuq bażi *ad hoc* għal azzjoni rappreżentattiva partikolari, fuq talba tagħha, jekk din tkun konformi mal-kriterji msemmija fil-paragrafu 1.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li b'mod partikolari organizzazzjonijiet tal-konsumaturi u korpi pubbliċi indipendenti huma eliġibbli għall-istatus ta' entità kwalifikata. L-Istati Membri jistgħu jaħtru bħala entitajiet kwalifikati organizzazzjonijiet tal-konsumatur li jirrappreżentaw membri minn aktar minn Stat Membru wieħed.

4. L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu regoli li jispeċifikaw liema entitajiet kwalifikati jistgħu jitolbu għall-miżuri kollha msemmija fl-Artikoli 5 u 6, u liema entitajiet kwalifikati jistgħu jitlobu biss waħda minn dawn il-miżuri jew aktar.

5. Il-konformità minn entità kwalifikata mal-kriterji msemmija fil-paragrafu 1 hija mingħajr preġudizzju għad-dritt li l-qorti jew l-awtorità amministrattiva jeżaminaw jekk l-għan tal-entità kwalifikata jiġġustifikax il-fatt li hija qed tieħu azzjoni f'każ speċifiku f'konformità mal-Artikolu 5(1).

Artikolu 5

Azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li jkunu jistgħu jitressqu azzjonijiet rappreżentattivi quddiem il-qrati jew l-awtoritajiet amministrattivi nazzjonali minn entitajiet kwalifikati sakemm ikun hemm relazzjoni diretta bejn l-objettivi ewlenin tal-entità u d-drittijiet mogħtija skont il-liġi tal-Unjoni li jkun qed jiġi allegat li nkisret u li fir-rigward tagħhom tkun tressqet l-azzjoni.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-entitajiet kwalifikati jkunu intitolati jressqu azzjonijiet rappreżentattivi biex jitolbu dawn il-miżuri li ġejjin:

(a) ordni ta' inġunzjoni bħala miżura interim biex tintemm prassi jew, jekk il-prassi tkun għadha ma twettqitx iżda tkun imminenti, li tipprojbixxi l-prassi;

(b) ordni ta' inġunzjoni li tistabbilixxi li prassi tikkostitwixxi ksur tal-liġi u jekk meħtieġ twaqqaf il-prassi jew, jekk il-prassi tkun għadha ma twettqitx iżda tkun imminenti, tipprojbixxi l-prassi.

Sabiex jitolbu ordnijiet ta' inġunzjoni, l-entitajiet kwalifikati ma għandhomx għalfejn jiksbu l-mandat tal-konsumaturi individwali konċernati jew jipprovdu prova ta' telf jew dannu reali min-naħa tal-konsumaturi konċernati jew tal-intenzjoni jew tan-negliġenza min-naħa tan-negozjant.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-entitajiet kwalifikati jkunu intitolati jressqu azzjonijiet rappreżentattivi li jitolbu miżuri li jeliminaw il-kontinwazzjoni tal-effetti tal-ksur: Dawn il-miżuri għandhom jintalbu abbażi ta' kwalunkwe deċiżjoni finali li tistabbilixxi li prassi tikkostitwixxi ksur tal-liġi tal-Unjoni elenkata fl-Anness I li jagħmel ħsara lill-interessi kollettivi tal-konsumaturi, inklużi ordni finali ta' inġunzjoni msemmija fil-paragrafu (2)(b).

4. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4(4), l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-entitajiet kwalifikati jkunu jistgħu jitolbu, fl-istess azzjoni rappreżentattiva, miżuri li jeliminaw il-kontinwazzjoni tal-effetti tal-ksur flimkien ma' miżuri msemmija fil-paragrafu 2.

Artikolu 6

Miżuri ta' rimedju

1. Għall-fini tal-Artikolu 5(3), l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-entitajiet kwalifikati jkunu intitolati jressqu azzjonijiet rappreżentattivi li jitolbu ordni ta' rimedju li tobbliga lin-negozjant jipprovdi, fost l-oħrajn, kumpens, tiswija, sostituzzjoni, tnaqqis fil-prezz, terminazzjoni tal-kuntratt jew rimborż tal-prezz imħallas, kif xieraq. Stat Membru jista' jeħtieġ il-mandat ta' konsumaturi individwali konċernat qabel ma tittieħed deċiżjoni dikjaratorja jew tinħareġ ordni ta' rimedju.

   L-entità kwalifikata għandha tipprovdi biżżejjed informazzjoni kif meħtieġ skont il-liġi nazzjonali biex issostni l-azzjoni, inkluż deskrizzjoni tal-konsumaturi konċernati mill-azzjoni u l-kwistjonijiet tal-fatti u tal-liġi li jridu jiġu riżolti.

2. B'deroga mill-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu jagħtu s-setgħa lill-qorti jew lill-awtorità amministrattiva li minflok toħroġ ordni ta' rimedju, toħroġ deċiżjoni deklaratorja dwar ir-responsabilità tan-negozjant lejn il-konsumaturi li jkunu sofrew danni minħabba ksur tal-liġi tal-Unjoni elenkata fl-Anness I, f'każijiet ġustifikati kif dovut meta, minħabba l-karatteristiċi tad-danni individwali tal-konsumaturi konċernati, il-kwantifikazzjoni tar-rimedju individwali tkun kumplessa.

3. Il-paragrafu 2 ma għandux japplika meta:

   (a) il-konsumaturi konċernati mill-ksur ikunu identifikabbli u ġarrbu dannu komparabbli kkawżat mill-istess prassi tul perjodu ta' żmien jew minn akkwist. F'każijiet bħal dawn, ir-rekwiżit tal-mandat tal-konsumaturi individwali ma għandux jikkostitwixxi kundizzjoni biex tinbeda azzjoni. Ir-rimedju għandu jkun dirett lejn il-konsumaturi konċernati;

   (b) il-konsumaturi jkunu sofrew ammont żgħir ta' telf u jkun sproporzjonat li jiġu distribwiti rimedju lilhom. F'każijiet bħal dawn, l-Istati Membri għandhom jiżguraw li ma jkunx meħtieġ il-mandat tal-konsumaturi individwali konċernati. Ir-rimedju għandu jkun intiż għal skop pubbliku li jservi l-interessi kollettivi tal-konsumaturi.

4. Ir-rimedju miksub permezz ta' deċiżjoni finali f'konformità mal-paragrafi 1, 2 u 3 għandhom ikunu mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dritt addizzjonali għal rimedju li l-konsumaturi konċernati jista' jkollu skont il-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali.

Artikolu 7

Finanzjament

1. L-entità kwalifikata li titlob ordni ta' rimedju kif imsemmi fl-Artikolu 6(1) għandha tiddikjara fi stadju bikri tal-azzjoni s-sors tal-fondi użati għall-attività tagħha inġenerali u l-fondi li tuża biex issostni l-azzjoni. Hija għandha turi li għandha biżżejjed riżorsi finanzjarji biex tirrappreżenta l-aħjar interessi tal-konsumaturi konċernati u biex tħallas l-ispejjeż jekk azzjoni ma tirnexxix.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li f'każijiet fejn azzjoni rappreżentattiva għal rimedju tkun finanzjata minn parti terza, ikun ipprojbit li l-parti terza:

   (a) tinfluwenza d-deċiżjonijiet tal-entità kwalifikata fil-kuntest ta' azzjoni rappreżentattiva, inkluż dwar is-soluzzjonijiet;

(b) li tipprovdi finanzjament għal azzjoni kollettiva kontra konvenut li hu kompetitur ta' min jipprovdi l-fondi jew kontra konvenut li fuqu jiddependi min jipprovdi l-fondi;

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-qrati u l-awtoritajiet amministrattivi jingħataw is-setgħa jivvalutaw iċ-ċirkostanzi msemmija fil-paragrafu 2 u għalhekk jeħtieġu li l-entità kwalifikata tirrifjuta l-finanzjament rilevanti u, jekk ikun meħtieġ tiċħad il-locus standi tal-entità kkwalifikata f'każ speċifiku.

Artikolu 8

Soluzzjonijiet

1. L-Istati Membri jistgħu jipprevedu li entità kwalifikata u negozjant li jkunu laħqu ftehim dwar soluzzjoni għal rimedju għall-konsumaturi affettwati minn prassi allegatament illegali ta' dak in-negozjant jistgħu jitolbu b'mod konġunt lill-qorti jew lill-awtorità amministrattiva biex japprovah. Tali talba għandha tiġi aċċettata mill-qorti jew mill-awtorità amministrattiva biss jekk ma tkunx għaddejja azzjoni rappreżentattiva oħra quddiem il-qorti jew l-awtorità amministrattiva tal-istess Stat Membru rigward l-istess negozjant u fir-rigward tal-istess prattika.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fi kwalunkwe mument matul azzjoni rappreżentattiva, il-qorti jew l-awtorità amministrattiva tkun tista' tistieden lill-entità kwalifikata u lill-konvenut, wara li tkun ikkonsultathom, sabiex jilħqu soluzzjoni ta' rimedju f'limitu raġonevoli ta' żmien stabbilit.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-qorti jew l-awtorità amministrattiva li tkun ħarġet deċiżjoni dikjaratorja finali msemmija fl-Artikolu 6(2) ikollha s-setgħa titlob lill-partijiet fl-azzjoni rappreżentattiva biex jilħqu f'perjodu raġonevoli ta' żmien stabbilit soluzzjoni dwar ir-rimedju li jrid jingħata lill-konsumaturi fuq il-bażi ta' din id-deċiżjoni finali.

4. Is-soluzzjonijiet imsemmija fil-paragrafi 1, 2 u 3 għandhom ikunu suġġetti għall-iskrutinju tal-qorti jew tal-awtorità amministrattiva. Il-qorti jew l-awtorità amministrattiva għandhom jivvalutaw il-legalità u l-imparzjalità tas-soluzzjoni billi jqisu d-drittijiet u l-interessi tal-partijiet kollha, inklużi tal-konsumaturi konċernati.

5. Jekk is-soluzzjoni msemmija fil-paragrafu 2 ma tintlaħaqx sal-iskadenzi stabbiliti jew is-soluzzjoni milħuqa ma tiġix approvata, il-qorti jew l-awtorità amministrattiva għandhom ikomplu l-azzjoni rappreżentattiva.

6. Il-konsumaturi individwali konċernati jenħtieġ li tingħatalhom il-possibbiltà jaċċettaw jew jirrifjutaw li jintrabtu bis-soluzzjoni msemmija fil-paragrafi 1, 2 u 3. Ir-rimedju miksub permezz ta' soluzzjoni approvata f'konformità mal-paragrafu 4 għandu jkun mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe dritt addizzjonali għal rimedju li l-konsumaturi konċernati jista' jkollhom skont il-liġi tal-Unjoni jew dik nazzjonali.

Artikolu 9

Informazzjoni dwar l-azzjonijiet rappreżentattivi

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-qorti jew l-awtorità amministrattiva għandha teġiżi lin-negozjant li wettaq il-ksur jgħarraf lill-konsumaturi affettwati, għas-spejjeż tiegħu, dwar id-deċiżjonijiet finali li jipprevedu għall-miżuri msemmija fl-Artikoli 5 u 6, u s-soluzzjonijiet approvati msemmija fl-Artikolu 8, b'mezzi xierqa taċ-

ċirkustanzi tal-każ u fil-limiti ta' żmien speċifikati, inkluż, fejn xieraq, billi jinnotifika individwalment lill-konsumaturi konċernati kollha.

2. L-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 għandha tinkludi b'mod li jinftiehem spjegazzjoni dwar is-suġġett tal-azzjoni rappreżentattiva, il-konsegwenzi legali tagħha u, jekk rilevanti, il-passi sussegwenti li jridu jittieħdu mill-konsumaturi konċernati.

Artikolu 10

Effetti ta' deċiżjonijiet finali

1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li ksur li jagħmel ħsara lill-interessi kollettivi tal-konsumaturi stabbilit f'deċiżjoni finali ta' awtorità amministrattiva jew ta' qorti, inkluż ordni finali ta' inġunzjoni msemmija fl-Artikolu 5(2)(b), jitqies bħala li jistabbilixxi l-eżistenza inkonfutabbli ta' dak il-ksur għall-finijiet ta' kwalunkwe azzjoni oħra li titlob rimedju quddiem il-qrati nazzjonali tagħhom kontra l-istess negozjant għall-istess ksur.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li deċiżjoni finali msemmija fil-paragrafu 1 li tittieħed fi Stat Membru ieħor titqies mill-qrati nazzjonali jew mill-awtoritajiet amministrattivi tagħhom bħala preżunzjoni konfutabbli li seħħ ksur.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li deċiżjoni dikjaratorja finali msemmija fl-Artikolu 6(2) titqies li tistabbilixxi b'mod inkonfutabbli r-responsabbiltà tan-negozjant lejn il-konsumaturi li ġarrbu dannu minn ksur għall-finijiet ta' kwalunkwe azzjoni li tfittex rimedju quddiem il-qrati nazzjonali tagħhom kontra l-istess negozjant għall-istess ksur. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li azzjonijiet bħal dawn għal rimedju mressqa individwalment minn konsumaturi jkunu jistgħu jsiru permezz ta' proċeduri ħfif u simplifikati.

Artikolu 11

Sospensjoni tal-preskrizzjoni

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li t-tressiq ta' azzjoni rappreżentattiva msemmija fl-Artikolu 5 u 6 għandu jkollu l-effett li jissospendi jew jinterrompi preskrizzjoni applikabbli għal kwalunkwe azzjoni ta' rimedju għall-konsumaturi konċernati, jekk id-drittijiet rilevanti jkunu soġġetti għal perjodu ta' preskrizzjoni skont il-liġi nazzjonali jew tal-Unjoni.

Artikolu 12

Il-ħeffa proċedurali

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-azzjonijiet rappreżentattivi msemmija fl-Artikoli 5 u 6 jiġu ttrattati b'ħeffa.

2. Azzjonijiet rappreżentattivi għal ordni ta' inġunzjoni f'forma ta' miżura interim msemmija fl-Artikolu 5(2)(a) għandhom jiġu trattati permezz ta' proċedura aċċellerata.

Artikolu 13

Evidenza

L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, fuq talba ta' entità kwalifikata li tkun ippreżentat fatti raġonevolment disponibbli u biżżejjed evidenza biex issostni l-azzjoni rappreżentattiva, u tkun indikat aktar evidenza li tkun tinsab fil-kontroll tal-konvenut, il-qorti jew l-awtorità amministrattiva tista' tordna, skont ir-regoli nazzjonali ta' proċedura, li din l-evidenza tiġi ppreżentata mill-konvenut, skont ir-regoli applikabbli tal-Unjoni u nazzjonali dwar il-kunfidenzjalità.

Artikolu 14

Penali

1. L-Istati Membri għandhom jistabbilixxu regoli dwar il-penali applikabbli għal nuqqas ta' konformità mad-deċiżjoni finali maħruġa f'azzjoni rappreżentattiva u għandhom jieħdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jiżguraw li dawn jiġu implimentati. Il-penali previsti jridu jkunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-penali jistgħu jkun fil-forma ta' multi.
3. Meta jiddeċiedu dwar l-allokazzjoni tad-dħul mill-multi, l-Istati Membri għandhom iqisu l-interessi kollettivi tal-konsumaturi.
4. L-Istati Membri għandhom jinnotifikaw id-dispożizzjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 lill-Kummissjoni sa mhux aktar tard minn [*data għat-traspożizzjoni tad-Direttiva*] u għandhom jinnotifikawha mingħajr dewmien dwar kwalunkwe emenda sussegwenti li taffettwahom.

Artikolu 15

Assistenza għall-entitajiet kwalifikati

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-ispejjeż proċedurali relatati ma' azzjonijiet rappreżentattivi ma jikkostitwixxux ostakoli finanzjarji biex l-entitajiet kwalifikati jeżerċitaw b'mod effettiv id-dritt li jitolbu l-miżuri msemmija fl-Artikoli 5 u 6, bħal li jillimitaw it-tariffi applikabbli tal-qorti jew amministrattivi, jagħtihom aċċess għal għajnuna legali fejn meħtieġ, jew billi jipprovdulhom finanzjament pubbliku għal dan il-għan.
2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li, f'każijiet fejn l-entitajiet kwalifikati jkunu meħtieġa jinformaw lill-konsumaturi konċeranti dwar azzjoni rappreżentattiva li tkun għaddejja, l-ispejjeż relatat ikunu jistgħu jiġu rkuprat mingħand in-negozjant jekk l-azzjoni tirnexxi.
3. L-Istati Membri u l-Kummissjoni għandhom jappoġġjaw u jiffaċilitaw il-kooperazzjoni bejn l-entitajiet kwalifikati u l-iskambju u t-tixrid tal-aħjar prassi u esperjenzi tagħhom fir-rigward tar-riżoluzzjoni ta' ksur transfruntier u domestiku.

Artikolu 16

Azzjonijiet rappreżentattivi transfruntieri

1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li kull entità kwalifikata maħtura minn qabel f'xi Stat Membru skont l-Artikolu 4(1) tkun tista' tirrikorri quddiem il-qrati jew l-awtoritajiet amministrattivi ta' Stat Membru ieħor fuq il-preżentazzjoni tal-lista disponibbli pubblikament imsemmija f'dak l-Artikolu. Il-qrati jew l-awtoritajiet amministrattivi għandhom jaċċettaw din il-lista bħala prova tal-locus standi legali tal-entità kwalifikata mingħajr preġudizzju għad-dritt tagħhom

li jeżaminaw jekk l-għan tal-entità kwalifikata jiġġustifikahiex tieħu azzjoni f'każ speċifiku.

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li fejn ksur jaffettwa jew x'aktarx jaffettwa konsumaturi minn Stati Membri differenti, l-azzjoni rappreżentattiva tista' titressaq quddiem il-qorti jew l-awtorità amministrattiva kompetenti ta' Stat Membru minn diversi entitajiet kwalifikati minn Stati Membri differenti, li jaġixxu b'mod konġunt jew li jkunu rappreżentati minn entità kwalifikata waħda, għall-protezzjoni tal-interess kollettiv tal-konsumaturi minn Stati Membri differenti.

3. Għall-finijiet ta' azzjonijiet rappreżentattivi transfruntiera, u mingħajr preġudizzju għad-drittijiet mogħtija lil entitajiet oħra skont il-leġiżlazzjoni nazzjonali, l-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni l-lista tal-entitajiet kwalifikati maħtura minn qabel. L-Istati Membri għandhom jgħarrfu lill-Kummissjoni dwar l-isem u l-għan ta' dawn l-entitajiet kwalifikati. Il-Kummissjoni għandha tqiegħed din l-informazzjoni għad-dispożizzjoni tal-pubbliku u jżommuha aġġornata.

4. Jekk Stat Membru jew il-Kummissjoni tqajjem tħassib rigward il-konformità minn entità kwalifikata mal-kriterji stipulati fl-Artikolu 4(1), l-Istat Membru li jkun ħatar dik l-entità għandu jinvestiga t-tħassib u, fejn ikun xieraq, iħassar il-ħatra jekk xi wieħed jew iżjed minn dawn il-kriterji ma jkunux ġew rispettati.

Kapitolu 3

Dispożizzjonijiet finali

Artikolu 17

Tħassir

Id-Direttiva 2009/22/UE hi revokata b'effett minn [*id-data tal-applikazzjoni ta' din id-Direttiva*] mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 20(2).

Ir-referenzi għad-Direttiva mħassra għandhom jinftiehmu bħala referenzi għal din id-Direttiva u għandhom jinqraw f'konformità mat-tabella ta' korrelazzjoni fl-Anness II.

Artikolu 18

Monitoraġġ u evalwazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha, mhux qabel ħames snin wara d-data tal-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, twettaq evalwazzjoni ta' din id-Direttiva u tippreżenta rapport dwar is-sejbiet ewlenin lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew. L-evalwazzjoni għandha ssir skont il-linji gwida tal-Kummissjoni dwar ir-regolamentazzjoni aħjar. F'dan ir-rapport, il-Kummissjoni għandha b'mod partikolari tivvaluta l-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva definit fl-Artikolu 2 u fl-Anness I.

2. Sa mhux aktar tard minn sena wara d-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva, il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk ir-regoli dwar id-drittijiet tal-passiġġieri tal-ajru u tal-ferrovija, joffrux livell ta' protezzjoni tad-drittijiet tal-konsumaturi paragunabbli ma' dak previst skont din id-Direttiva. Meta dan ikun il-każ, il-Kummissjoni għandha l-intenzjoni li tagħmel proposti xierqa, li jistgħu jikkonsistu b'mod partikolari f'li

jitneħħew l-atti msemmija fil-punti 10 u 15 tal-Anness I mill-kamp tal-applikazzjoni ta' din id-Direttiva, kif definit fl-Artikolu 2.

3. L-Istati Membri għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni fuq bażi annwali, u għall-ewwel darba sa mhux aktar tard minn erba' 4 snin wara d-data ta' applikazzjoni ta' din id-Direttiva, l-informazzjoni neċessarja biex tħejji r-rapport imsemmi fil-paragrafu 1:

(a) l-għadd ta' azzjonijiet rappreżentattivi mressqa skont din id-Direttiva quddiem l-awtoritajiet amministrattivi u ġudizzjarji;

(b) it-tip ta' entità kwalifikata li ressqet l-azzjonijiet;

(c) it-tip ta' ksur indirizzat fl-azzjonijiet rappreżentattivi, il-partijiet fl-azzjonijiet rappreżentattivi u s-settur ekonomiku konċernat mill-azzjonijiet rappreżentattivi;

(d) it-tul tal-proċedimenti minn meta tinbeda azzjoni sal-adozzjoni ta' ordnijiet finali ta' inġunzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 5, ordnijiet ta' rimedju jew deċiżjonijiet dikjaratorji msemmija fl-Artikolu 6 jew approvazzjoni finali ta' soluzzjoni msemmija fl-Artikolu 8;

(e) l-eżitu ta' azzjonijiet rappreżentattivi;

(f) l-għadd ta' entitajiet kwalifikati li jipparteċipaw fil-mekkaniżmu ta' kooperazzjoni u skambju tal-aħjar prassi msemmi fl-Artikolu 15(3).

Artikolu 19

Traspożizzjoni

1. L-Istati Membri għandhom jadottaw u jippubblikaw, sa mhux iktar tard minn *[18-il xhar wara d-dħul fis-seħħ ta' din id-Direttiva]*, il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva. L-Istati Membri għandhom jgħaddu minnufih it-test ta' dawk id-dispożizzjonijiet lill-Kummissjoni.

L-Istati Membri għandhom japplikaw dawk id-dispożizzjonijiet minn [6 xhur wara d-data ta' skadenza għat-traspożizzjoni].

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn id-dispożizzjonijiet, dawn għandhom jirreferu għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati minn referenza f'dak is-sens meta jiġu ppubblikati uffiċjalment. L-Istati Membri għandhom jiddeċiedu kif għandha ssir din ir-referenza.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li jadottaw fil-qasam kopert minn din id-Direttiva.

Artikolu 20

Dispożizzjonijiet tranżizzjonali

1. L-Istati Membri għandhom japplikaw il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi li jittrasponu din id-Direttiva għal ksur li bdew wara *[id-data tal-applikazzjoni ta' din id-Direttiva]*.

2. L-Istati Membri għandhom japplikaw il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi li jittrasponu d-Direttiva 2009/22/KE għal ksur li beda qabel [*id-data tal-applikazzjoni ta' din id-Direttiva*].

Artikolu 21

Dħul fis-seħħ

Din id-Direttiva għandha tidħol fis-seħħ fl-għoxrin jum wara dak tal-pubblikazzjoni tagħha fil-*Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Artikolu 22

Destinatarji

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA LEĠIŻLATTIVA

1. QAFAS TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

1.1. Titolu tal-proposta/tal-inizjattiva

1.2. Qasam/oqsma ta' politika kkonċernat(i) fl-istruttura ABM/ABB

1.3. Natura tal-proposta/tal-inizjattiva

1.4. Objettiv(i)

1.5. Raġunijiet għall-proposta/għall-inizjattiva

1.6. Durata u impatt finanzjarju

1.7. Mod(i) ta' ġestjoni ppjanat(i)

2. MIŻURI TA' ĠESTJONI

2.1. Regoli ta' monitoraġġ u ta' rapportar

2.2. Sistema ta' ġestjoni u ta' kontroll

2.3. Miżuri għall-prevenzjoni ta' frodi u ta' irregolaritajiet

3. IMPATT FINANZJARJU STMAT TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

3.1. Intestatura/i tal-qafas finanzjarju pluriennali u l-linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwata/i

3.2. Impatt stmat fuq in-nefqa

3.2.1. Sommarju tal-impatt stmat fuq in-nefqa

3.2.2. Impatt stmat fuq l-approprjazzjonijiet operazzjonali

3.2.3. Impatt stmat fuq l-approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva

3.2.4. Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali

3.2.5. Kontribuzzjonijiet ta' partijiet terzi

3.3. Impatt stmat fuq id-dħul

DIKJARAZZJONI FINANZJARJA LEĠIŻLATTIVA

1. QAFAS TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

1.1. Titolu tal-proposta/tal-inizjattiva

Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-azzjonijiet rappreżentattivi għall-protezzjoni tal-interessi kollettivi tal-konsumaturi, u li jħassar id-Direttiva 2009/22/KE dwar inġunzjonijiet għall-protezzjoni tal-interessi tal-konsumaturi

1.2. Qasam/oqsma ta' politika kkonċernat(i) fl-istruttura ABM/ABB[34]

Titolu 33 — Ġustizzja u Konsumaturi — Kapitolu 33 02 01 — Programm ta' Drittijiet, Ugwaljanza u Ċittadinanza (REC) L-ambitu ta' oqsma ta' politika oħra konċernati — Ara l-Anness I tal-proposta

1.3. Natura tal-proposta/tal-inizjattiva

☐Il-proposta/l-inizjattiva tirrigwarda **azzjoni ġdida**.

☐Il-proposta/l-inizjattiva tirrigwarda **azzjoni ġdida b'segwitu għal proġett pilota/azzjoni preparatorja**[35]

X Il-proposta/l-inizjattiva tirrigwarda **l-estensjoni ta' azzjoni eżistenti**

☐Il-proposta/l-inizjattiva tirrigwarda **azzjoni diretta mill-ġdid lejn azzjoni ġdida**

1.4. Objettiv(i)

1.4.1. L-objettiv(i) strateġiku/strateġiċi pluriennali tal-Kummissjoni fil-mira tal-proposta/inizjattiva

Suq intern iktar ġust u iktar profond; Is-Suq Uniku Diġitali

DĠ JUST — Drittijiet, Ugwaljanza u Ċittadinanza (REC), Objettiv speċifiku Nru 9 marbut mal-politika tal-konsumatur: – L-għoti tas-setgħa lill-individwi fil-kapaċità tagħhom ta' konsumaturi fis-suq intern biex jinfurzaw id-drittijiet tagħhom li jirriżultaw mil-liġi tal-Unjoni. L-objettiv speċifiku tal-proposta: – B'azzjonijiet rappreżentattivi aħjar, l-objettiv huwa li jitnaqqas l-għadd ta' ksur tal-liġi tal-Unjoni li jaffettwa l-interessi kollettivi tal-konsumaturi u għalhekk titjieb il-konformità u jiġi eliminat id-detriment tal-konsumatur. L-objettiv speċifiku tal-azzjoni proposta bbaġitjata: – Li jitkomplew u jiġu estiżi l-miżuri ta' edukazzjoni u ta' kooperazzjoni ma' għadd akbar ta' entitajiet kwalifikati madwar l-Unjoni sabiex jiżdied l-użu tal-azzjonijiet rappreżentattivi għal ksur b'implikazzjonijiet transfruntiera.

[34] ABM: Activity-Based Management (immaniġġjar ibbażat fuq l-attività); ABB: Activity-Based Budgeting (ibbaġitjar ibbażat fuq l-attività).

[35] Kif imsemmi fl-Artikolu 54(2)(a) jew (b) tar-Regolament Finanzjarju.

1.4.2. Objettiv(i) speċifiku/ċi u attività/jiet ABM/ABB ikkonċernata/i

Attività/jiet ABM/ABB ikkonċernata/i
Attivitajiet analitiċi (ġbir ta' dejta u statistika)
Tagħlim reċiproku u kooperazzjoni (avvenimenti, pjattaforma ta' skambju elettroniku, mezzi ta' komunikazzjoni mill-bogħod)

1.4.3. Riżultat(i) u impatt mistennija

Speċifika l-effetti li l-proposta/l-inizjattiva jenħtieġ li jkollha fuq il-benefiċjarji/il-gruppi fil-mira.

Fuq il-konsumaturi: livell ogħla ta' protezzjoni tal-konsumatur u jitnaqqas id-detriment tal-konsumaturi għax se jissaħħu l-mekkaniżmi tar-rimedju kollettiv f'sitwazzjonijiet ta' dannu tal-massa u għalhekk inċentivi aktar b'saħħithom għan-negozjanti li jikkonformaw mal-liġi tal-konsumatur tal-UE.
Fuq l-entitajiet kwalifikati: Miżuri ġodda u regoli aktar ċari għal entitajiet kwalifikati li se jkunu jistgħu jressqu azzjonijiet rappreżentattivi, b'mod partikolari f'każijiet transfruntiera.
Fuq in-negozjanti: In-negozjanti se jibbenefikaw minn kundizzjonijiet aktar ekwi u żieda fil-kompetizzjoni ġusta.

1.4.4. Indikaturi tar-riżultati u tal-impatt

Speċifika l-indikaturi għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni tal-proposta/tal-inizjattiva.

L-Artikolu 18 (Monitoraġġ u evalwazzjoni) ta' din il-proposta jeħtieġ lill-Istati Membri jipprovdu l-informazzjoni statistika dwar l-indikaturi li ġejjin:
- l-għadd ta' azzjonijiet rappreżentattivi mressqa u tip tagħhom skont din id-Direttiva quddiem l-awtoritajiet amministrattivi u ġudizzjarji;
- it-tip ta' entità kwalifikata li ressqet l-azzjonijiet;
- it-tip ta' ksur indirizzat fl-azzjonijiet rappreżentattivi, il-partijiet fl-azzjonijiet rappreżentattivi u s-settur ekonomiku konċernat mill-azzjonijiet rappreżentattivi;
- it-tul tal-proċedimenti minn meta tinbeda azzjoni sal-adozzjoni ta' ordnijiet finali ta' inġunzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 5, ordnijiet ta' rimedju jew deċiżjonijiet dikjaratorji msemmija fl-Artikolu 6 jew approvazzjoni finali ta' soluzzjoni msemmija fl-Artikolu 8 ta' din id-Direttiva
- ir-riżultati finali tal-azzjonijiet rappreżentattivi (pereżempju s-soluzzjoni, l-ordnijiet ta' rimedju)
- l-għadd ta' entitajiet kwalifikati li jipparteċipaw fil-mekkaniżmu ta' kooperazzjoni u ta' skambju tal-aħjar prassi msemmi fl-Artikolu 15(3) ta' din id-Direttiva.

1.5. Raġunijiet għall-proposta/għall-inizjattiva

1.5.1. Rekwiżit(i) li jrid(u) jiġi/u ssodisfat(i) fuq terminu qasir jew twil

Il-proposta għandha l-għan li ttejjeb l-effettività tal-proċedura ta' inġunzjoni u li ddaħħal miżuri għall-eliminazzjoni tal-konsegwenzi ta' ksur tad-drittijiet tal-konsumatur. B'azzjonijiet rappreżentattivi aħjar, l-objettiv huwa li jitnaqqas l-għadd

ta' ksur tal-liġi tal-Unjoni li jaffettwa l-interessi kollettivi tal-konsumaturi u għalhekk titjieb il-konformità u jiġi eliminat id-detriment tal-konsumatur.

1.5.2. *Valur miżjud tal-involviment tal-UE*

Il-konsumaturi għad ma għandhomx aċċess għal rimedju effettiv fl-Istati Membri kollha. Id-differenzi sinifikanti identifikati fost l-Istati Membri rigward l-effettività tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet attwali jeħtieġu l-intervent tal-UE, b'mod partikolari fid-dawl tal-implikazzjonijiet transfruntiera tagħha. Azzjoni mill-Istati Membri weħidhom x'aktarx li twassal għal iżjed frammentazzjoni u dan allura jipperpetwa t-trattament mhux ugwali tal-konsumaturi u n-negozjanti fis-suq intern u joħloq livelli diverġenti ta' rimedji tal-konsumatur fl-UE u fl-aħħar mill-aħħar idgħajjef is-Suq Uniku għall-konsumaturi.

1.5.3. *Tagħlimiet meħuda minn esperjenzi simili fl-imgħoddi*

Ir-Rapport tal-Kummissjoni tal-2008 dwar l-applikazzjoni tad-Direttiva dwar l-Inġunzjonijiet ikkonkluda li l-proċedura tal-inġunzjonijiet ġiet użata b'xi ftit suċċess fi ksur nazzjonali iżda inqas fi ksur transfruntier, l-aktar minħabba li l-entitajiet kwalifikati ma kellhomx riżorsi biex jittrattaw mal-proċeduri differenti fl-Istati Membri varji. Ir-Rapport tal-Kummissjoni tal-2012 ikkonkluda li l-proċedura tal-inġunzjonijiet għandha potenzjal konsiderevoli jekk in-nuqqasijiet jistgħu jingħelbu, b'mod partikolari l-ispejjeż għoljin marbuta mal-proċedimenti, it-tul u l-kumplessità tal-proċeduri, l-effetti relattivament limitati fuq il-konsumaturi tad-deċiżjonijiet dwar l-inġunzjonijiet u d-diffikultà ta' kif għandhom jiġu infurzati. L-evalwazzjoni komprensiva tad-Direttiva dwar Inġunzjonijiet fil-Kontroll tal-Idoneità tal-2017 tal-Kummissjoni tal-liġi tal-Unjoni dwar il-konsumatur u l-kummerċjalizzazzjoni identifikat ħafna mill-istess l-ostakoli, b'mod partikolari n-nuqqas ta' biżżejjed rimedju għall-konsumaturi.

1.5.4. *Kompatibbiltà u sinerġija possibbli ma' strumenti xierqa oħra*

Il-proposta hija konsistenti u kompatibbli bis-sħiħ mal-politiki eżistenti tal-Unjoni. Hija tissupplimenta l-proċeduri ta' inġunzjoni u ta' rimedju disponibbli fl-istrumenti settorjali billi tintroduċi mekkaniżmu speċifiku ta' azzjoni rappreżentattiva jekk l-interessi kollettivi tal-konsumaturi jkunu ġarbu jew ikunu jistgħu jġarbu dannu. L-infurzar aħjar tal-strumenti tal-liġi tal-Unjoni koperti mill-kamp ta' applikazzjoni se, b'mod partikolari, jappoġġja l-istrateġiji dwar is-Suq Uniku Diġitali, l-Unjoni tas-Swieq Kapitali, l-Unjoni tal-Enerġija u l-Ekonomija Ċirkolari.

1.6. Durata u impatt finanzjarju

☐Proposta/inizjattiva ta' **durata limitata**

– ☐ Proposta/inizjattiva b'effett minn [JJ/XX]SSSS sa [JJ/XX]SSSS

– ☐ Impatt finanzjarju minn SSSS sa SSSS

X Proposta/inizjattiva ta' **durata mhux limitata**

– Implimentazzjoni b'perjodu ta' tnedija minn SSSS sa SSSS,

– segwita bit-tħaddim fuq skala sħiħa.

1.7. Mod(i) ta' ġestjoni ppjanat(i)[36]

X **Ġestjoni diretta** mill-Kummissjoni

- X mid-dipartimenti tagħha, inkluż mill-persunal tagħha fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni;
- ☐ mill-aġenziji eżekuttivi

☐ **Ġestjoni kondiviża** mal-Istati Membri

☐ **Ġestjoni indiretta** billi jiġu fdati kompiti ta' implimentazzjoni baġitarja lil:

- ☐ pajjiżi terzi jew korpi li huma jkunu ħatru;
- ☐ organizzazzjonijiet internazzjonali u lill-aġenziji tagħhom (iridu jiġu speċifikati);
- ☐ l-BEI u l-Fond Ewropew tal-Investiment;
- ☐ korpi li jissemmew fl-Artikolu 208 u 209 tar-Regolament Finanzjarju;
- ☐ korpi rregolati bil-liġi pubblika;
- ☐ korpi rregolati bil-liġi privata b'missjoni ta' servizz pubbliku, sakemm ikunu jipprovdu garanziji finanzjarji adegwati;
- ☐ korpi rregolati mil-liġi privata ta' Stat Membru li jkunu fdati bl-implimentazzjoni ta' sħubija pubblika privata u li jipprovdu garanziji finanzjarji adegwati;
- ☐ lill-persuni fdati bl-implimentazzjoni ta' azzjonijiet speċifiċi fil-PESK skont it-Titolu V tat-TUE, u identifikati fl-att bażiku rilevanti.
- *Jekk jiġi indikat iżjed minn mod ta' ġestjoni wieħed, jekk jogħġbok ipprovdi d-dettalji fit-taqsima "Kummenti".*

Kummenti

Kemm l-Istati Membri kif ukoll il-Kummissjoni jridu jappoġġjaw u jiffaċilitaw il-kooperazzjoni u l-iskambju tal-aħjar prassi bejn entitajiet kwalifikati (l-Artikolu 15(3) tal-proposta).

[36] Id-dettalji dwar il-modi ta' ġestjoni u r-referenzi għar-Regolament Finanzjarju jinsabu fuq is-sit BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. MIŻURI TA' ĠESTJONI

2.1. Regoli ta' monitoraġġ u ta' rapportar

Speċifika l-frekwenza u l-kundizzjonijiet.

L-Artikolu 18 (Monitoraġġ u evalwazzjoni) jeħtieġ lill-Kummissjoni twettaq evalwazzjoni sa mhux aktar kmieni minn ħames snin wara d-data tal-applikazzjoni. Il-Kummissjoni se tistabbilixxi programm dettaljat għall-monitoraġġ tal-outputs, tar-riżultati u tal-impatti ta' dan id-Direttiva, tal-indikaturi, tal-frekwenza tal-ġbir. Ir-rwol tal-Istati Membri f'dan l-eżerċizzju se jikkonsisti b'mod partikolari f'li jagħtu l-informazzjoni statistika rilevanti kif previst fl-Artikolu 18.

L-eżempju tal-indikaturi elenkati fit-taqsima 1.4.4 ta' din id-dikjarazzjoni finanzjarja se jintużaw jappoġġjaw l-evalwazzjoni.

Fir-rigward tal-monitoraġġ ta' kwalunkwe spiża finanzjarja, japplikaw id-dispożizzjonijiet tar-Regolament (UE) Nru 1381/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Diċembru 2013 li jistabbilixxi Programm ta' Drittijiet, Ugwaljanza u Ċittadinanza għall-perijodu 2014 sa 2020.

2.2. Sistema ta' ġestjoni u ta' kontroll

2.2.1. Riskju/i identifikat(i)

Ma ġie identifikat l-ebda riskju.

2.2.2. Informazzjoni dwar is-sistema ta' kontroll intern li ġiet stabbilita

Mhux rilevanti

2.2.3. Stima tal-kostijiet u tal-benefiċċji tal-kontrolli u valutazzjoni tal-livell mistenni ta' riskju ta' errur

Mhux rilevanti

2.3. Miżuri għall-prevenzjoni ta' frodi u ta' irregolaritajiet

Speċifika l-miżuri ta' prevenzjoni u ta' protezzjoni eżistenti jew previsti.

Barra mill-applikazzjoni tar-Regolament Finanzjarju għall-prevenzjoni ta' frodi u irregolaritajiet, se jitwettaq kontroll tal-kwalità u verifika tad-dejta sottomessa sabiex tiġi indirizzata kwalunkwe diskrepanza jew irregolarità.

3. IMPATT FINANZJARJU STMAT TAL-PROPOSTA/TAL-INIZJATTIVA

3.1. Intestatura/i tal-qafas finanzjarju pluriennali u l-linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwata/i

- Linji baġitarji eżistenti

<u>Skont</u> l-ordni tal-intestaturi tal-qafas finanzjarju pluriennali u tal-linji baġitarji.

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	Linja baġitarja	Tip ta' nefqa	Kontribuzzjoni			
	Numru 3 Sigurtà u ċittadinanza	Diff/Mhux diff.[37].	mill-pajjiżi tal-EFTA[38]	mill-pajjiżi kandidati[39]	minn pajjiżi terzi	skont it-tifsira tal-Artikolu 21(2)(b) tar-Regolament Finanzjarju
	33 02 01	Diff.	IVA	L-EBDA	L-EBDA	L-EBDA

- Linji baġitarji ġodda mitluba - Mhux applikabbli

<u>Skont</u> <u>l-ordni tal-intestaturi tal-qafas finanzjarju pluriennali u tal-linji baġitarji.</u>

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	Linja baġitarja	Tip ta' nefqa	Kontribuzzjoni			
	Numru [Intestatura………………………………………….]	Diff./Mhux diff.	mill-pajjiżi tal-EFTA	mill-pajjiżi kandidati	minn pajjiżi terzi	skont it-tifsira tal-Artikolu 21(2)(b) tar-Regolament Finanzjarju

[37] Diff. = Approprjazzjonijiet differenzjati / Mhux diff. = Approprjazzjonijiet mhux differenzjati.
[38] EFTA: Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Ħieles.
[39] Pajjiżi kandidati u, fejn applikabbli, pajjiżi kandidati potenzjali mill-Balkani tal-Punent.

3.2. Impatt stmat fuq in-nefqa

3.2.1. Sommarju tal-impatt stmat fuq in-nefqa

f'miljuni ta' EUR (sa tliet pożizzjonijiet deċimali)

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	3	Sigurtà u ċittadinanza

DĠ JUST			Sena **2019**	Sena **2020**	Sena **2021**	Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	**TOTAL**
•Approprjazzjonijiet operazzjonali									
Numru tal-linja baġitarja 33 02 01	Impenji	(1)	0,700						**0,700**
	Pagamenti	(2)	0,560						**0,560**
Numru tal-linja baġitarja	Impenji	(1a)							
	Pagamenti	(2a)							
Approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva ffinanzjati mill-pakkett ta' programmi speċifiċi[40]									
Numru tal-linja baġitarja 33.01 04 01		(3)	0,125	0,125					**0,250**
TOTAL tal-approprjazzjonijiet għad-DĠ JUST (taħt il-Programm ta' Drittijiet, Ugwaljanza u Ċittadinanza)	Impenji	=1+1a +3	0,825	0,125					**0,950**
	Pagamenti	=2+2a +3	**0,685**	**0,125**					**0,810**

40 Assistenza teknika u/jew amministrattiva u nefqa li jappoġġjaw l-implimentazzjoni ta' programmi u/jew ta' azzjonijiet tal-UE (li qabel kienu l-linji "BA"), riċerka indiretta u riċerka diretta.

•TOTAL tal-approprjazzjonijiet operazzjonali	Impenji	(4)	0,700						**0,700**
	Pagamenti	(5)	0,560						**0,560**
•TOTAL tal-approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva finanzjati mill-pakkett għal programmi speċifiċi		(6)	0,125	0,125					**0,250**
TOTAL tal-approprjazzjonijiet skont l-INTESTATURA Nru 3 Sigurtà u ċittadinanza tal-qafas finanzjarju pluriennali	Impenji	=4+ 6	0,825	0,125					**0,950**
	Pagamenti	=5+ 6	0,685	0,125					**0,810**

Jekk il-proposta/l-inizjattiva taffettwa iżjed minn intestatura waħda:

•TOTAL tal-approprjazzjonijiet operazzjonali	Impenji	(4)							
	Pagamenti	(5)							
•TOTAL tal-approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva finanzjati mill-pakkett għal programmi speċifiċi		(6)							
TOTAL tal-approprjazzjonijiet skont l-INTESTATURI Nri 1 sa 4 tal-qafas finanzjarju pluriennali (Ammont ta' referenza)	Impenji	=4+ 6							
	Pagamenti	=5+ 6							

Intestatura tal-qafas finanzjarju pluriennali	5	"Nefqa amministrattiva"

f'miljuni ta' EUR (sa tliet pożizzjonijiet deċimali)

		Sena **2019**	Sena **2020**	Sena **2021**	Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	**TOTAL**
DĠ: JUST.								
•Riżorsi umani		0,143	0,143					**0,286**
•Nefqa amministrattiva oħra								
TOTAL DĠ JUST		**0,143**	**0,143**					**0,286**

TOTAL tal-approprjazzjonijiet skont l-INTESTATURA Nru 5 tal-qafas finanzjarju pluriennali	(Total ta' impenji = Total ta' pagamenti)	**0,143**	**0,143**					**0,286**

f'miljuni ta' EUR (sa tliet pożizzjonijiet deċimali)

		Sena **2019**	Sena **2020**	Sena **2021**	Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	**TOTAL**
TOTAL tal-approprjazzjonijiet skont l-INTESTATURI Nri 1 sa 5 tal-qafas finanzjarju pluriennali	Impenji	**0,968**	**0,268**					**1,236**
	Pagamenti	**0,828**	**0,268**					**1,096**

3.2.2. Impatt stmat fuq l-approprjazzjonijiet operazzjonali

– ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma teħtieġx l-użu ta' approprjazzjonijiet operazzjonali

– X Il-proposta/l-inizjattiva teħtieġ l-użu ta' approprjazzjonijiet operazzjonali, kif spjegat hawn taħt:

Approprjazzjonijiet ta' impenn f'miljuni ta' EUR (sa tliet pożizzjonijiet deċimali)

Indika l-objettivi u l-outputs ⇩			Sena **2019**		Sena **2020**		Sena **2021**		Sena **2022**		Sena **2023**		Sena **2024**		**TOTAL**	
	OUTPUTS															
	Tip	Kost medju	L-EBD	Kost	L-EBD	Kost	L-EBD	Kost	L-EBD	Kost	L-EBD	Kost	L-EBD	Kost	Għadd totali	Kost totali
OBJETTIV SPEĊIFIKU Nru 1			Li jitkomplew u jiġu estiżi l-miżuri ta' edukazzjoni u ta' kooperazzjoni ma' għadd akbar ta' entitajiet kwalifikati madwar l-Unjoni sabiex jiżdied l-użu tal-azzjonijiet rappreżentattivi b'implikazzjonijiet transfruntiera.													
- Output - Tagħlim reċiproku u kooperazzjoni (avvenimenti, pjattaforma ta' skambju elettroniku, mezzi ta'			2	0,825	1	0,125									**3**	**0,950**
Subtotal għall-objettiv speċifiku Nru 1			**2**	**0,825**	**1**	**0,125**									**3**	**0,950**

OBJETTIV SPEĊIFIKU Nru 2 ...	Jitnaqqas l-għadd ta' ksur tal-liġi tal-Unjoni li jaffettwa l-interessi kollettivi tal-konsumaturi u għalhekk titjieb il-konformità u jiġi eliminat id-detriment għall-konsumatur.

- Ouput Attivitajiet analitiċi - ġbir ta' dejta u statistika															**0**	**0**
Subtotal għall-objettiv speċifiku Nru 2																**0**
KOST TOTALI			**2**	**0,825**	**1**	**0,125**									**3**	**0,950**

3.2.3. Impatt stmat fuq l-approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva

3.2.3.1. Sommarju

– ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma teħtieġx l-użu ta' approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva

– X Il-proposta/l-inizjattiva teħtieġ l-użu ta' approprjazzjonijiet ta' natura amministrattiva, kif spjegat hawn taħt:

f'miljuni ta' EUR (sa tliet pożizzjonijiet deċimali)

	Sena **2019**	Sena **2020**	Sena **2021**	Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**	**TOTAL**
INTESTATURA 5 tal-qafas finanzjarju pluriennali							
Riżorsi umani	0,143	0,143					**0,286**
Nefqa amministrattiva oħra							
Subtotal tal-INTESTATURA 5 tal-qafas finanzjarju pluriennali	**0,143**	**0,143**					**0,286**
barra mill-INTESTATURA 5[41] tal-qafas finanzjarju pluriennali							
Riżorsi umani							
Nefqa oħra ta' natura amministrattiva *(1 intra muros)*	0,125	0,125					**0,250**
Subtotal barra mill-INTESTATURA 5 tal-qafas finanzjarju pluriennali	**0,125**	**0,125**					**0,250**
TOTAL	**0,268**	**0,268**					**0,536**

L-approprjazzjonijiet meħtieġa għar-riżorsi umani u għal nefqa oħra ta' natura amministrattiva se jiġu koperti mill-approprjazzjonijiet tad-DĠ li diġà jkunu assenjati għall-ġestjoni tal-azzjoni u/jew li diġà jkunu ġew riassenjati fid-DĠ, flimkien, jekk ikun meħtieġ, ma' kwalunkwe allokazzjoni addizzjonali li tista' tingħata lid-DĠ tal-ġestjoni skont il-proċedura annwali ta' allokazzjoni u fid-dawl tal-limitazzjonijiet baġitarji.

41 Assistenza teknika u/jew amministrattiva u nefqa li jappoġġaw l-implimentazzjoni ta' programmi u/jew ta' azzjonijiet tal-UE (li qabel kienu l-linji "BA"), riċerka indiretta u riċerka diretta.

3.2.3.2. Stima tar-riżorsi umani meħtieġa

– ☐ Il-proposta/l-inizjattiva ma teħtieġx l-użu ta' riżorsi umani.

– X Il-proposta/l-inizjattiva teħtieġ l-użu ta' riżorsi umani, kif spjegat hawn taħt:

L-istima trid tiġi espressa f'unitajiet ekwivalenti għall-full-time

		Sena **2019**	Sena **2020**	Sena **2021**	Sena **2022**	Sena **2023**	Sena **2024**
•Pożizzjonijiet fil-pjan ta' stabbiliment (uffiċjali u aġenti temporanji)							
33. 01 01 01 (Kwartieri Ġenerali u Uffiċċji ta' Rappreżentanza tal-Kummissjoni)		1	1				
XX 01 01 02 (Delegazzjonijiet)							
XX 01 05 01 (Riċerka indiretta)							
10 01 05 01 (Riċerka diretta)							
•Persunal estern (f'unità Ekwivalenti għall-Full Time: FTE)[42]							
33. 01 02 01 (AC, END, INT mill-"pakkett kumplessiv")							
XX 01 02 02 (AC, AL, ENS, INT u JED fid-Delegazzjonijiet)							
XX 01 04 **ss** [43]	- fil-Kwartieri Ġenerali						
	- fid-delegazzjonijiet						
XX 01 05 02 (AC, END, INT - Riċerka indiretta)							
10 01 05 02 (AC, END, INT – Riċerka diretta)							
Linji baġitarji oħra (speċifika)							
TOTAL		**1**	**1**				

Ir-riżorsi umani meħtieġa se jiġu koperti mill-persunal tad-DĠ li diġà jkun assenjat għall-ġestjoni tal-azzjoni u/jew li diġà jkun ġie riassenjat fid-DĠ, flimkien, jekk ikun meħtieġ, ma' kwalunkwe allokazzjoni addizzjonali li tista' tingħata lid-DĠ tal-ġestjoni skont il-proċedura annwali ta' allokazzjoni u fid-dawl tal-limitazzjonijiet baġitarji.

Deskrizzjoni tal-kompiti li jridu jitwettqu:

Uffiċjali u aġenti temporanji	Iniedu s-sejħa ta' interess u jikkoordinaw l-inizjattiva
Persunal estern	

42 AC = Persunal Kuntrattwali; AL = Persunal Lokali; END = Espert Nazzjonali Sekondat; INT = persunal tal-aġenzija; JED= Esperti Subordinati fid-Delegazzjonijiet.

43 Sottolimitu għall-persunal estern kopert mill-approprjazzjonijiet operazzjonali (dawk li qabel kienu l-linji "BA").

3.2.4. *Kompatibbiltà mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali*

– X Il-proposta/l-inizjattiva hija kompatibbli mal-qafas finanzjarju pluriennali attwali.

– ☐ Il-proposta/l-inizjattiva se tkun tinvolvi riprogrammazzjoni tal-intestatura rilevanti fil-qafas finanzjarju pluriennali.

Spjega liema riprogrammazzjoni hija meħtieġa, filwaqt li tispeċifika l-linji baġitarji konċernati u l-ammonti korrispondenti.

– ☐ Il-proposta/l-inizjattiva teħtieġ l-applikazzjoni tal-istrument ta' flessibbiltà jew ir-reviżjoni tal-qafas finanzjarju pluriennali.

Spjega x'inhu meħtieġ, filwaqt li tispeċifika l-intestaturi u l-linji baġitarji konċernati u l-ammonti korrispondenti.

3.2.5. *Kontribuzzjonijiet ta' partijiet terzi*

– X Il-proposta/l-inizjattiva ma tipprevedix kofinanzjament minn partijiet terzi.

– Il-proposta/l-inizjattiva tipprevedi l-kofinanzjament stmat hawn taħt:

Approprjazzjonijiet f'miljuni ta' EUR (sa tliet pożizzjonijiet deċimali)

	Sena **N**	Sena **N+1**	Sena **N+2**	Sena **N+3**	niżżel kemm snin hemm bżonn biex turi d-durata tal-impatt (ara l-punt 1.6)			Total
Speċifika l-korp ta' kofinanzjament								
TOTAL tal-approprjazzjonijiet kofinanzjati								

3.3. Impatt stmat fuq id-dħul

– X Il-proposta/l-inizjattiva ma għandha l-ebda impatt finanzjarju fuq id-dħul.

– ☐ Il-proposta/l-inizjattiva għandha l-impatt finanzjarju li ġej:

– ☐ fuq ir-riżorsi proprji

– ☐ fuq id-dħul mixxellanju

f'miljuni ta' EUR (sa tliet pożizzjonijiet deċimali)

Linja baġitarja tad-dħul:	Approprjazzjonijiet disponibbli għas-sena finanzjarja attwali	Impatt tal-proposta/tal-inizjattiva[44]						
		Sena **N**	Sena **N+1**	Sena **N+2**	Sena **N+3**	niżżel kemm snin hemm bżonn biex turi d-durata tal-impatt (ara l-punt 1.6)		
Artikolu ….								

Għad-dħul "assenjat" mixxellanju, speċifika l-linja/i baġitarja/i tan-nefqa affettwata/i.

Speċifika l-metodu biex jiġi kkalkolat l-impatt fuq id-dħul.

44 Fir-rigward ta' riżorsi proprji tradizzjonali (dazji doganali, imposti fuq iz-zokkor), l-ammonti indikati jridu jkunu ammonti netti, jiġifieri ammonti gross wara tnaqqis ta' 25 % għall-ispejjeż tal-ġbir.